

Memòria de la intervenció arqueològica al carrer d'Elisabets,
8-10X (Casa de la Misericòrdia-Pati dels Tarongers).
Districte de Ciutat Vella. Barcelona (Barcelonès).

Codi: 139/16

Expedients: R/N 470 K121 NB 2016-1-19657
R/N 470 K121 NB 2017-1-19748
R/N 470 K121-NB 2017/2-19808
R/N 470 K121-NB 2017/2-19884

Dates de la intervenció: 5 de Desembre de 2016 – 10 de Febrer de 2017

Autors:

Sergio Arroyo Borraz

Jordi Ardiaca Rodríguez

Data de lliurament: 2017

FITXA TÈCNICA

Nom del jaciment: carrer d'Elisabets, 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Pati dels Tarongers)

Nº de referència de la resolució: R/N 470 K121 NB 20161-19657, R/N 470 K121 NB 2017- 1- 19748, R/N 470 K121-NB 2017/2-19808, R/N 470 K121-NB 2017/2-19884

Codi de la intervenció: 139/16

Municipi: Barcelona

Comarca: Barcelonès

Coordenades UTM: UTM31N-ETRS89 E (X) 430438.0 - N (Y) 4581694.0

m.s.n.m: 11.80 msnm

Superfície avaluada: 150 metres quadrats

Estat de conservació: bo

Tipus d'intervenció : Preventiva

Tipus d'activitat : Control

Promotor: Construcciones Y Servicios Faus SA, Districte de Ciutat Vella.

Dates d'execució: 5 de Desembre de 2016 – 10 de Febrer de 2017.

Lloc de dipòsit temporal: Dipòsits del Servei d'Arqueologia de Barcelona a la Zona Franca.

Directors/es: Sergio Arroyo Borraz, Jordi Ardiaca Rodríguez

Redactors/es de la memòria: Sergio Arroyo Borraz

Paraules clau: Casa de la Misericòrdia, Pati dels Tarongers, claveguera, fonamentacions, passadís subterrani.

Cronologia: Medieval, Modern, contemporani

Resum: La realització de tres rases per la introducció de diversos serveis ha permès localitzar diverses estructures relacionades, bàsicament, amb l'antiga Casa de la Misericòrdia, fundada en aquest sector de la ciutat a finals del s. XVI. Ens referim, fonamentalment, a clavegueres, fonamentacions i altres restes de cronologia moderna i contemporània.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	Pàg. 3
2. SITUACIÓ DE LA INTERVENCIÓ I CONTEXT GEOGRÀFIC	Pàg. 4
3.CONTEXT HISTÒRIC I ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS	Pàg. 6
4.METODOLOGIA.	Pàg. 9
5.TREBALLS REALITZATS I RESULTATS OBTINGUTS	Pàg. 11
6.- CONCLUSIONS	Pàg. 20
7. BIBLIOGRAFIA	Pàg. 24
ANNEX 1. Planimetria	Pàg. 25
ANNEX 2. Fitxes UE	Pàg. 26
ANNEX 3. Inventari fotogràfic	Pàg. 27
ANNEX 4. Inventari de materials	Pàg. 28

1.- INTRODUCCIÓ

La present memòria fa referència als treballs arqueològics realitzats al carrer d'Elisabets, 8-10X (Casa de la Misericòrdia, Pati dels Tarongers), situat al barri del Raval (Districte de Ciutat Vella) de Barcelona. Els treballs han estat motivats per la realització de diferents rases per la introducció de nous serveis al Pati dels Tarongers.

L'actuació duta a terme es contempla en el marc d'una Intervenció Arqueològica Preventiva definida en funció de l'interès arqueològic i de l'elevat valor històric de la zona. Ens trobem en un punt del *suburbium* de la colònia de Barcino. A part d'això, la zona es troba dins del recinte emmurallat medieval. I per últim, es coneixen diversos refugis antiaeris de la Guerra Civil en aquest sector.

Els treballs han estat promoguts pel Districte de Ciutat Vella, l'empresa adjudicada per fer les tasques ha estat Construcciones Y Servicios Faus SA. El control arqueològic ha estat realitzat sota la direcció de l'arqueòleg Sergio Arroyo Borraz i Jordi Ardiaca Rodríguez. Els treballs es van iniciar el dia 5 de Desembre de 2016 i van finalitzar el 10 de Febrer de 2017

La intervenció s'ha efectuat d'acord amb l'autorització emesa pel Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, amb referència R/N 470 K121 NB 20161-19657 i firmada amb data de 2 de Desembre de 2016 i següents pròrrogues. L'actuació es ceneix als procediments establerts a l'article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

El codi d'intervenció donat pel Servei d'Arqueologia de Barcelona ha estat el 139/16. En tot moment s'ha seguit el Projecte d'Intervenció Arqueològica (PIA), realitzat pels tècnics del Servei d'Arqueologia de Barcelona.

2. SITUACIÓ DE LA INTERVENCIÓ I CONTEXT GEOGRÀFIC

La intervenció arqueològica que ens ocupa esta situada al carrer d'Elisabets 8-10.X, al barri del Raval, dins el districte de Ciutat Vella de Barcelona, comarca del Barcelonès.

Vista del Pati dels Tarongers a la Casa de la Misericòrdia. Escala 1:5.000. Font: ICC

Les coordenades UTM31N-ETRS89 E (X) 430438.0 - N (Y) 4581694.0, l'alçada sobre el nivell del mar és de 11.80 metres.

La ciutat de Barcelona es situa entre els deltes dels rius Besòs i Llobregat, ocupant una planícia o plataforma suaument inclinada cap al mar Mediterrani, que enllaça progressivament cap al nord-est amb el vessant marítim de la Serra de Collserola, on es troba el Tibidabo com el punt més alt (512 m). El relleu del Pla de Barcelona es veu alterat en dues grans zones: d'una banda, pels turons situats entre Horta i Sarrià (turó de la Peira, turó de la Rovira, el Carmel, la Creueta, el Putxet i Monterols). D'altra banda, al costat marí al sud de la ciutat, s'alça la muntanya de Montjuïc (189 m), acompanyada per una sèrie d'elevacions menors, algunes d'elles gairebé desaparegudes per la progressiva urbanització de la ciutat.

El Pla de Barcelona, on s'insereix Barcelona, és limitat per Collserola i, a migjorn, per la falla que segueix, ran de mar, des de Garraf i el turó de Montjuïc que és el punt més elevat, pels turonets dels Ollers, del Tàber fins el turó de Montgat, més enllà del Besòs.

La falla, originada al moment de la fractura del Massís Catalano-Balear, dibuixà el que, a grans trets, havia de ser la costa catalana. En el miocè i el pliocè, damunt del sòcol paleozoic, se sedimentaren dipòsits marins, dels quals són testimonis els turons citats

abans. El pla, que des de Collserola va baixant suaument, en el punt de contacte entre Ciutat Vella i l'Eixample, es produeix una ruptura de continuïtat amb la presència d'un salt o esglaó d'uns vint metres, visible a la morfologia urbana. Aquest tall va ser aprofitat per la defensa, recolzant-hi les muralles. De l'esglaó cap al mar hi ha un mantell al·luvial format per les aportacions de les rieres, dels torrents, dels deltes del Llobregat i el Besòs i el corrent litoral.

Així doncs, el Pla es pot dividir en tres sectors: el pla inclinat, els turons arran de mar i el pla de baix, que correspondria a la zona compresa entre l'esglaó i el mar, on se situa la nostre intervenció.

El sector on està situada la intervenció està en un territori ple d'ondulacions produïdes per uns llits sobre elevats pels quals corrien les aigües dels torrents i limitats pels seus discs naturals, els quals creixen amb l'aportació dels sediments detrítics. Durant l'època prehistòrica i possiblement durant la formació de Barcino, aquesta zona encara presentava aquest aspecte: zona d'abundants aqüífers i estanys. Els assentaments es situarien entre els interfluvis deprimits que es formen entre una riera i l'altra. De fet la documentació escrita del segle XII ja parlen de l'estany del Cagalell. Aquí anirien a morir les diverses rieres que solcaven aquest sector.

Geològicament hi ha una unitat quaternària (pleistocè i holocè) que cobreix una de terciària. D'època quaternària a l'holocè, on es localitza l'activitat antròpica, es registren nivells d'argila, sorres i graves d'origen torrencial i col·luvial, a part dels estrats superiors que és on es registrava la major presència de restes arqueològiques d'època contemporània i moderna.

3. CONTEXT HISTÒRIC I ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS

La zona intervinguda se situa al centre del barri del Raval. En aquest sector, les primeres notícies referents a l'activitat humana a partir d'excavacions arqueològiques se situen al Neolític Antic. De fet, en tot aquest sector del Raval entorn l'església de Sant Pau del Camp, limitat al nord per la Rambla del Raval i cap a l'est fins el carrer Reina Amàlia, s'ha localitzat una llarga seqüència de poblament que aniria des del el Neolític Antic fins el Bronze Antic, en una extensa àrea, com s'ha vist en diverses intervencions arqueològiques. Respecte al tipus de restes localitzades, es refereixen bàsicament a estructures domèstiques (forats de pal, fons de cabana, llars de foc), d'emmagatzematge (sitges) o d'enterrament. Aquests elements indicarien l'existència d'assentaments més o menys estables, de petites comunitats que basarien la seva economia en l'agricultura i la ramaderia, i en l'explotació dels recursos naturals propers, tan terrestres com marins.

Posteriorment, en època romana, aquest sector es converteix en un àrea totalment suburbial respecte al centre urbà de Barcino, situada al Mons Tàber. Per aquest motiu, aquesta zona tindrà un ús preferentment agrícola, com ho demostra l'existència de la vil·la romana de Sant Pau del Camp. Tot i que les restes identificades d'aquesta vil·la es conserven força malament (fonamentacions de pedra seca, sitges, retalls de dòlia pertanyents a la *pars rustica* i una necròpolis) indicarien un assentament destinat clarament a activitats agrícoles i ramaderes. A part d'aquestes restes, tot aquest sector està marcat pel pas de vies d'accés a la ciutat. El carrer Hospital, per exemple, es una fossilització de la antiga via romana d'entrada a la ciutat. Sovint, a banda i banda d'aquestes vies es localitzen enterraments, com s'ha demostrat en nombroses intervencions recents, com per exemple al Mercat de Sant Antoni o a les Drassanes.

Aquest caràcter agrícola continuà en època medieval. Efectivament, tota aquesta àrea tenia un caràcter clarament rural, amb horts, camins i rieres, depenent del centre urbanístic situat a l'antiga ciutat romana. El progressiu creixement urbanístic de la ciutat emmurallada obligà ja en època medieval, al segle XIII, a construir un altre circuit de muralles que tenia com a límit a ponent la Rambla. La nova línia defensiva no va incloure la futura zona del Raval tot i que determinà el seu ús i caràcter. En aquest moment s'intentà utilitzar el Raval com a espai per a desplaçar tots aquells oficis o activitats que dins de la ciutat emmurallada podien ser desagradables (prostitució, feines sorolloses, hospitals, cases de misericòrdia i de caritat, presons, convents de les noves ordres reformistes). A finals del segle XIV es va evidenciar la necessitat d'ampliar el recinte emmurallat, moment en que quedaria inclòs dins el recinte la zona del Raval.

L'expansió comercial i militar vers la Mediterrània va fer augmentar la riquesa de la ciutat (fins arribar a ser una de les primeres potències marítimes de la Mediterrània). Una de les conseqüències d'aquest creixement fou la construcció de les Drassanes a finals del segle XIII. Riquesa que també es va traduir en un creixement demogràfic que també feia necessària la construcció d'una nova muralla. Durant el regnat de Pere III el Cerimoniós es van construir les muralles que van incloure el Raval, iniciant-se la construcció l'any 1359. Tenien un perímetre de 6.240 m amb una extensió de 218 hectàrees, de les quals dues cinquentes parts corresponien al Raval.

És en aquest context que el 1581 el Consell de Barcelona va aprovar l'ajut al seu fundador, el sacerdot i catedràtic de la Universitat de Barcelona, Diego Pérez de Valdivia per fundar un asil en la Casa dels Àngels. Al 1584 l'asil adoptaria el nom d'hospital de Nostra Senyora de la Misericòrdia. L'any 1684 va passar acollir noies menors necessitades, tasca mantinguda fins l'actualitat. L'edifici des de un bon començament va ser concebut d'una forma bastant unitària tot i que es va fer en varies fases la seva construcció, ocupant el centre de l'illa, ja que a la part exterior de l'illa hi havia cases i horts particulars que la Casa de la Misericòrdia anirà comprant (Lacuesta, 1992). Al 1699 ja s'havia configurat el pati central (l'actual Pati dels Tarongers), amb l'ala nord construïda i una capella interna al costat est. Fins a mitjans del segle XIX la Casa de la Misericòrdia no té grans reformes, moment en que degut a un esfondrament parcial que afecta l'edifici nord aquest es reedificarà per l'arquitecte Josep Mas.

Intervencions arqueològiques prèvies:

En aquesta zona s'han realitzat varies intervencions arqueològiques en els últims anys, amb resultats desiguals. A continuació només descriurem els resultats de les que es troben més a prop de la intervenció actual:

- La intervenció feta a l'interior de la Casa de la Misericòrdia entre el setembre i octubre del 1998 per l'arqueòleg Pere Lluís Artigues Conesa, <http://cartaarqueologica.bcn.cat/606>, motivada per la rehabilitació i conservació de l'edifici de la Casa de la Misericòrdia amb la col·locació d'una caixa d'ascensor i una caixa d'escalas. En aquesta intervenció es va poder documentar una fase de la segona meitat del segle XV fins inicis del segle XVII anteriors a la Casa de la Misericòrdia. Una segona amb un pou també anterior a la construcció de l'edifici, i una última tercera fase datada al segle XVIII amb estructures relacionades amb la construcció dels edificis que envolten el Pati nord de la Casa de la Misericòrdia, i per últim una quarta fase datada entre els segles XIX-XX que correspon a diverses reformes de la Casa de la Misericòrdia.

- A l'any 2005 entre l'abril i juny , l'arqueòleg Carles Carbonell de l'empresa Actium (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/368>), va realitzar el control d'uns rebaixos per realitzar la xarxa de clavegueres de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, i que també afectava la pista poliesportiva del col·legi Labouré situat a l'antic pati de la Casa de la Misericòrdia. En aquesta intervenció es va localitzar un forn ceràmic, i altres estructures relacionades amb aquest, com un dipòsit i un safareig, amortitzades a mitjans del segle XIX.
- Entre maig i setembre del 2006 es van controlar els rebaixos per la construcció de les noves facultats de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, a càrrec de l'arqueòleg Rony José Castillo de l'empresa Actium, on es van documentar diverses estructures entre el segle XVII i XX, en destaquen un forn del segle XVIII i un dipòsit en ús entre els segles XVII–XIX. (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/428>).
- Entre juliol i setembre del 2013, es va realitzar una altre intervenció arqueològica motivada pel projecte de la nova xarxa de clavegueram de l'escola Labouré, ubicada dins de l'antiga Casa de la Misericòrdia, i l'excavació del fossat per la instal·lació d'un ascensor. Com a resultats d'aquesta intervenció destaca la troballa d'un forn de planta rectangular i grans dimensions d'època moderna, també es localitzaren però, diverses estructures relacionades amb els edificis de la Casa de la Misericòrdia, com clavegueres i desguassos, i un pou i una sitja datades cap mitjans del segle XVII o principis del segle XVIII. (Pujals, 2015).
- Dins pròpiament del Pati dels Tarongers s'han realitzat dues intervencions al 2015, que, de fet, formen part del mateix projecte urbanístic que actualment es realitza. Es tracta de les intervencions amb el mateix nom que aquesta amb codi 004/15 i 126/15, dirigides pels arqueòlegs Jordi Ardiaca i Daniel Alcubierre respectivament (Ardiaca, 2015; Alcubierre, 2016). Durant aquestes dues intervencions es van documentar un conjunt d'estructures d'època moderna i contemporània. Es tractava bàsicament de fonamentacions, clavegueres, pous i foses sèptiques que, degut al tipus d'intervenció, només es van poder documentar de forma parcial, de tal manera que la informació relacionada, ja sigui de tipus funcional o cronològic, era de tipus provisional

4. METODOLOGIA

Les tasques arqueològiques han consistit en el seguiment arqueològic de l'obertura de tres rases per la introducció de serveis, realitzades bàsicament per una màquina tipus Bobcat, ajudada puntualment per peons d'obra. Per qüestions de metodologia arqueològica, aquestes rases s'han individualitzat com a Rasa 100, 200 i 300. Aquestes són les seves mesures i funció:

- Rasa 100: es tractava de la rasa per la renovació d'un col·lector antic de formigó per un de PVC. La planta d'aquesta rasa era irregular, s'estenia per la part central del pati, amb diverses ramificacions. La majoria d'aquesta rasa anava a buscar l'antic col·lector, motiu pel qual aquest terreny ja havia sigut rebaixat, i per tant algunes de les restes localitzades es van trobar escapçades als perfils de la rasa. Tot i això, algun dels ramals projectats es realitzaven sobre terreny no afectat per l'antic col·lector i, per tant, l'estratigrafia apareixia més o menys intacta. Les seves mesures són: 73 m. de longitud, entre 0,6 i 1 m. d'amplada i entre 0,6 i 1,15 m. d'alçada.
- Rasa 200: rasa per la introducció d'un servei de llums pels fanals. Es situava a tocar de les façanes sud i est del pati, just a tocar del paviment de llambordes. Presentava ramificacions fins a la paret de façana per anar a buscar els fanals. Mesurava 88 m. de longitud, 0,45 m. d'amplada i 0,40 m. de profunditat.
- Rasa 300: rasa per la introducció d'un servei de reg pels tarongers. Vorejava de manera perimetral aquests arbres per la cara interior. Mesurava 150 m. de longitud, 0,35 m. d'amplada i 0,30 m. de profunditat.

La metodologia seguida en aquesta intervenció ha consistit en la documentació estratigràfica a partir del mètode proposat per H.Harris i A.Carandini, assignant un número d'Unitat Estratigràfica (UE) a cadascun dels estrats, estructures, retalls o rebliments que s'han excavat. També s'ha portat a terme una exhaustiva documentació fotogràfica i de planimetria. La documentació gràfica de la intervenció ha estat completada amb un plànol de situació general, un planta general, plantes de detall i seccions generals. El material arqueològic recuperat s'ha netejat, siglat (sigla: 139-16-número d'UE) i s'ha inventariat. Per últim, s'ha procedit a la corresponent documentació fotogràfica dels treballs realitzats. Aquestes porten el mateix codi de la intervenció (139-16) i, a més, el número d'inventari fotogràfic.

Finalment, ens agradaria comentar que hi havia un seguit de restes documentades a la Rasa 100, la conservació de les quals era incompatible amb l'execució del projecte

urbanístic. Es tractava de les UE 105, UE 106, UE 126, UE 127=128, 129¹. Per aquest motiu es va realitzar el corresponent informe pel tractament de les restes no extretes i es va sol·licitar el desmuntatge d'aquestes UEs. Això es va realitzar de manera mecànica un cop la Direcció General de Patrimoni Cultural va autoritzar aquest desmuntatge i emetre la corresponent resolució². Així mateix, s'ha de dir que la volta UE 141 del possible passadís subterrani localitzat a la Rasa 100, es va desmuntar parcialment amb la conformitat oral dels responsables del Servei d'Arqueologia de Barcelona. Les restes que van quedar parcialment desmuntades es van cobrir amb una capa de geotèxtil.

---

¹ Aquesta UE 129 es tracta realment de la UE 104, paviment de llambordes, que per qüestions metodològiques s'ha igualat a tots els trams de la Rasa 100 on s'ha documentat. Per aquest motiu, només apareix al text, planimetria i fitxes d'UE com a UE 104.

² R/N 470 K121 (19748),

5. TREBALLS REALITZATS

Durant la intervenció arqueològica portada a terme d'Elisabets, 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Pati dels Tarongers) es van localitzar un seguit de restes arqueològiques, bàsicament, amb una cronologia d'època moderna i contemporània. Aquestes restes es van documentar en dues de les tres rases que va realitzar l'obra per la introducció de diferents serveis. Per qüestions pràctiques, analitzarem conjuntament les dades obtingudes en tots aquests rebaixos.

La rasa més important, tant pel que fa a la seva extensió com a restes localitzades, era la Rasa 100, realitzada per la substitució d'un col·lector anterior. La planta d'aquesta rasa era irregular, amb diversos ramals, s'estenia bàsicament pel sector central del pati. Gran part d'aquesta rasa anava a buscar un antic col·lector format per un tub circular de formigó, construït segurament durant la segona meitat del s. XX pels materials associats (plàstic, llaunes). D'aquesta manera, aquest terreny ja havia sigut rebaixat fa pocs anys, motiu pel qual moltes de les restes localitzades es van localitzar escapçades als perfils de la rasa. Tot i això, un parell dels ramals projectats es realitzaven sobre terreny no afectat per l'antic col·lector i, per tant, l'estratigrafia i les restes apareixien més o menys intactes.

Les altres dues rases eren menors i tenien poca profunditat. Per un costat, la Rasa 200, per la introducció d'un servei de llum, corria paral·lela i a tocar de les façanes sud i est del pati, on es van localitzar un parell d'estructures d'època contemporània. I, finalment, la Rasa 300, que vorejava de manera perimetral la línia de tarongers del pati per la introducció d'un servei reg per aquests arbres, amb resultats negatius.

Abans de passar a la descripció pròpiament de les restes ens agradaria comentar que la intervenció arqueològica quedava limitada totalment pels límits d'aquestes rases, motiu pel qual no es van poder excavar en extensió les restes. Igualment, en cap cas s'ha pogut esgotar l'estratigrafia associada, ja que baixava per sota de la cota inferior de les rases prevista pel projecte d'obra. Això fa que els resultats arqueològics obtinguts siguin parcials i força limitats.

A continuació descriurem les restes arqueològiques localitzades, enquadrades en diferents moments cronològics:

- Fase 1. Època Medieval – Moderna.

D'aquest primer moment, situat de manera genèrica en època medieval – moderna, es van localitzar les restes molt malmeses d'un possible mur (UE 126) i un paviment de morter

(UE 130) associat, localitzats a l'inici d'un dels ramals de la Rasa 100 no afectats pel col·lector de formigó a substituir.

Respecte al possible mur, estava construït amb dues pedres grans, sense morter, que marcarien la cara oest del mur. La cara est podria haver estat destruïda per la construcció del mur UE 127=128 de la fase posterior. La seva documentació va estar condicionada totalment pels límits de la rasa. Només es va identificar un tram de 0,40 m. de longitud, 0,27 m. d'amplada i 0,22 m. d'alçada, des de la cota superior 11,39 msnm. Desconeixem la funcionalitat d'aquesta estructura així com el tipus de construcció de la que formava part. Només es va poder relacionar amb un paviment de morter (UE 130) de 2 cm. d'alçada, localitzat al tall nord de la rasa 100 en una petita franja de 0,4 m. de costat. Aquest paviment es recolzava al mur UE 126 per la seva cara oest i es documentava a partir de la cota 11,19 msnm. Finalment, l'últim element d'aquest moment que s'hauria de destacar era una possible anivellació (UE 132) d'argila marró amb algun carbó i escàs material ceràmic (restes d'un plat de comuna vidrada marró), on es recolzava tant el mur com el paviment anterior. Aquesta anivellació, igual que el paviment, només es va identificar en un espai de 0,40 m. de costat i continuava per sota del fons de la Rasa 100.

Mur UE 126 i paviment de morter UE 130 al tall

Vista zenital del mur UE 126

Veiem, doncs, com es tracta de restes escasses, de poca entitat i de les que és complicat assignar-les una funcionalitat concreta. Igualment, és complicat situar-les temporalment, ja que el material recuperat era escàs i molt genèric. L'única dada fiable que tenim seria la relació estratigràfica d'aquestes estructures respecte a estructures posteriors. Efectivament, aquestes restes estaven cobertes per l'anivellació general del pati, datada al

s. XVII o escapçades per estructures de la fase moderna- contemporània. Per tant, serien anteriors a la configuració del Pati dels Tarongers i no és pot descartar que fossin anteriors a la Casa de la Misericòrdia, instal·lada en aquest punt des de 1583 (Lacuesta, 1992). D'aquí que els hi assignem aquesta cronologia medieval – moderna.

- Fase 2. Època Moderna - Contemporània.

Posteriorment, en època moderna, documentem un seguit de restes relacionades, majoritàriament, amb serveis i altres estructures de poca entitat que formarien part, ara sí, de la Casa de la Misericòrdia, un cop es va configurar definitivament a nivell constructiu entre finals del s. XVII i el s. XVIII (Lacuesta, 1992), amb un pati central tancat per 4 ales cadascuna amb funcions assistencials diferents.

En primer lloc, abans de realitzar tots aquests serveis i demès estructures, es va documentar l'anivellació general del pati (UE 117) en gran part dels talls de la Rasa 100. Es tractava d'un nivell força barrejat d'argila i sorra, amb força material constructiu i algunes pedres, amb una potència general d'entorn 0,45 m., des de la cota superior 11,47 msnm. Presentava restes ceràmiques entre les que destaca blanca i blava catalana de la ditada, reflex metàl·lic i una importació italiana indeterminada, que marcaria una cronologia genèrica de s. XVII.

A continuació, un cop anivellat i configurat el pati central, creiem que es realitzarien tot un seguit de serveis que tallaven aquesta anivellació, necessaris pel funcionament quotidià de la casa de beneficència. Entre tots ells, destacava la claveguera central (UE 105), paral·lela a la façana nord del pati, separada d'aquesta entre 2 i 4 m. cap a l'interior del pati. Aquesta claveguera s'ha pogut localitzar de manera discontinua en diversos trams de la Rasa 100. Sumant tots aquests trams, s'ha documentat una longitud total de 16,13 m. A nivell constructiu, presentava dos murs laterals de maçoneria, amb pedra petita, material constructiu i morter blanc, amb una amplada entre ells de 0,40 m. Cadascun feia entre 0,20-0,25 m. d'amplada i una alçada de 0,90 m, des de la cota superior 11,47 msnm. La solera, on s'ha pogut veure, era de rajoles rectangulars i, en punt concret, de rajola quadrada vidrada blanca, de factura contemporània, fruit segurament d'una refecció. La coberta (UE 106) era de grans blocs rectangulars, algun força ben tallat, de pedra de Montjuïc, d'entorn 1,15 x 0,30 x 0,20 m, des de la cota superior 11,76 msnm. Sembla que hauria estat aixecada i tornada a col·locar en nombroses ocasions pel manteniment de la claveguera i pel pas de serveis contemporanis. Aquesta coberta només s'ha pogut aixecar per excavar l'interior de la claveguera en un tram de 10 m. de longitud, tram que quedava afectat directament per l'obra i s'havia de desmuntar. En aquest tram, presentava un únic

rebliment (UE 140), de sorra de color gris força solta, amb poc material ceràmic (Pickman's Cartuja, Alcora) que situaria al s. XIX el moment de desús d'aquest servei. Tot i això, un cop colgada, en un dels trams s'ha pogut veure com fins el s. XX s'aprofitaria aquesta estructura per col·locar un tub de PVC. Desconeixem on desguassaria aquesta claveguera, així com el seu pendent, tot i que sembla que aquestes seria decreixent en direcció oest, per les cotes que s'ha pogut prendre del tram de solera excavat. La trinxera UE 107 d'aquesta claveguera tallaria l'anivellació general UE 117.

Pensem que en aquesta claveguera central desguassarien diverses clavegueres menors provinents de diferents punts del pati. De fet, al tram on s'ha excavat totalment la claveguera UE 105, a la cara interna d'un dels seus murs, s'ha localitzat un vuit reblert de terra, coronat amb una pedra rectangular, que correspondria al punt de desguàs d'una d'aquestes clavegueres secundàries. A la Rasa 100, s'han localitzat les traces d'algunes d'aquestes clavegueres menors, en alguns casos seccionades pel col·lector de formigó UE 103, en d'altres en millor estat de conservació.

Coberta UE 106 de la claveguera UE 105

Tram totalment excavat de la claveguera UE 105

A la Rasa 100, a tocar de l'entrada al pati i seccionades pel col·lector UE 103, es van localitzar les restes molt malmeses de dues petites clavegueres (UE 110 i UE 113). Les dues estaven construïdes amb maons units amb morter, amb la solera de rajola sense vidrar i en el cas de la claveguera UE 113 amb la coberta també de rajoles. En el cas d'aquesta última, s'ha pogut documentar al tall el seu farciment UE 116, de sorra i argila negra sense que s'hagi recuperat cap resta material. Presentaven orientacions est – oest (UE 110) o sud – nord (UE 113). Les mesures documentades eren, en el cas de la UE 110,

1,32 m. de longitud, 0,33 d'amplada i 0,27 m. d'alçada des de la cota 11,44 msnm i, en el cas de la UE 113, 0,85 m. d'amplada i 0,32 m. d'alçada des de la cota 11,49 msnm, sense haver pogut determinar la longitud perquè es va documentar al tall. A nivell cronològic, només disposem de la dada estratigràfica que ens aporta el fet de que les dues tallen (UE 111 i 118) l'anivellació general del pati.

D'altra banda, en un dels ramals de la Rasa 100 no afectat per la construcció del col·lector UE 103, es van localitzar dos petits trams de dos clavegueres petites. Ens referim a les clavegueres UEs 134 i 135, una a tocar de l'altre, fins al punt que es complica veure si funcionaven conjuntament o una era posterior a l'altre. A nivell constructiu, presentaven la mateixa tècnica constructiva: dos murs paral·lels construïts amb pedra petita i morter ataronjat, amb la solera de rajola rectangular sense vidrar. En cap de de les dues s'ha pogut documentar la seva coberta. Sembla que en el cas de la claveguera UE 134, un dels seus murs seria aprofitat en època contemporània per recolzar la fonamentació UE 133. Les dues segueixen més o menys la mateixa orientació est – oest. De la claveguera UE 134 s'ha documentat un tram d'1,14 m. de longitud, 0,40 d'amplada (0,25 d'amplada interior) i 0,15 m. d'alçada des de la cota superior 11,47. De la claveguera UE 135 s'ha documentat un tram d'1,60 m. de longitud, 0,59 d'amplada (0,32 d'amplada interior) i 0,15 m. d'alçada des de la cota superior 11,44. Les seves trinxeres (UEs 137 i 138) tallaven l'anivellació UE 117. Finalment, sembla que les dues es colgarien al mateix moment, ja que el sediment que les cobria era el mateix (UE 139). Es tractava d'un nivell d'argila gris fosc, força orgànic amb alguna resta ceràmica (Majòlica Ligur, Blanca i Blava catalana d'influència francesa), que situaria el desús de les dues a finals del s. XVIII – inicis s. XIX.

Claveguera UE 110

Clavegueres UEs 134 i 135

També interpretat com un servei, totalment seccionat pel col·lector UE 103, s'ha considerat el tub ceràmic UE 115 i l'estructura massissa UE 114, localitzat a l'inici de la Rasa 100. Pensem, tot i que és difícil assegurar-ho, que es tractaria d'una canalització per conduir aigua neta a algun punt de l'edifici. Respecte al tub ceràmic UE 115, presentava vidrat interior marró, tenia 0,10 m. de diàmetre i s'ha localitzat una longitud de 0,32 m., des de la cota superior 10,80 msnm. Per la seva banda, la UE 114 era un mur de maçoneria de pedra, morter i material constructiu, que recobria totalment el tub ceràmic, pensem que per protegir-lo. S'ha localitzat una longitud de 3,20 m., 0,35 m. d'amplada i 0,31 m. d'alçada, des de la cota superior 11,99 msnm. Seguia l'orientació sud – nord i farcia la trinxera UE 143, que tallava l'anivellació UE 117.

Puntualment associat a la coberta de la claveguera principal, s'ha localitzat un paviment de llambordes quadrades o rectangulars (UE 104=204), en alguns punts remogut per col·locar serveis contemporanis. S'ha pogut identificar en petits trams de la Rasa 100 i en un de la Rasa 200. En total, s'ha localitzat una superfície de 4,53 m. x 0,86 m. a la Rasa 100, a la cota superior 11,72 msnm i 1,58 m. x 0,30 m. a la Rasa 200, a la cota superior 11,74 msnm. Pensem que es podria tractar del paviment original del pati o d'una reforma posterior. El cas és que és igual que el paviment de llambordes que trobem actualment en tot el perímetre interior del pati. Potser originalment tot el pati estava ocupat per aquest paviment de llambordes, hipòtesis que no podem assegurar.

També d'aquest moment s'ha pogut identificar als talls de la Rasa 100, ja que estava totalment seccionada pel col·lector UE 103, una fonamentació (UE 124) de maçoneria de pedra irregular, mat. constructiu i morter blanc, que sembla que portaria l'orientació sud – nord. Desconeixem quin tipus de construcció conformava, potser marcava algun àmbit dins el pati. La seva amplada era de 0,60 m. i la seva alçada documentada 0,38 m., des de la cota superior 11,44 msnm. La seva trinxera constructiva tallava l'anivellació UE 117, única dada que tenim per datar el seu ús, a més de que estava coberta pel paviment actual del pati UE 101.

Finalment, hauríem de situar en aquesta fase, tot i que sense tenir dades segures, un possible passadís subterrani format per la volta UE 141, el mur UE 127=128, la seva trinxera constructiva UE 131 i l'estrat UE 142 que colgava el passadís. Respecte al mur UE 127=128, es tractaria del mur oest del passadís, amb orientació est – oest, construït amb maons, pedra i morter de color taronja. Podria haver estat recrescut un cop queda colgat el passadís i funcionar també amb el paviment UE 104, formant part d'una construcció desconeguda. Del mur s'ha pogut documentar una longitud de 0,40 m., una amplada de 0,50 m. i una alçada de 0,68 m. des de la cota 11,47 msnm. No es veu clara la relació d'aquest mur amb la coberta UE 141 de la galeria, tot i que sembla que en origen formarien

part de la mateixa estructura. Es tractava d'una volta de mig punt construïda amb maons disposats verticalment i units amb morter blanc. Presentava algun forat que indicaria que en algun punt hauria cedit. Continuava baixant al costat est, sense que s'hagi localitzat el mur paral·lel a la UE 127=128. D'aquesta volta s'ha documentat una longitud de 0,55 m., una amplada d'1,34 m. i una alçada de 0,13 m. des de la cota superior 11,45 msnm. Aquesta volta es va desmuntar parcialment de manera mecànica, amb el permís oral dels responsables del Servei d'Arqueologia de Barcelona, al considerar-se en un mateix moment que formava part de la mateixa estructura que el mur UE 127. Un cop desmuntada, es va detectar el sediment detrític UE 142, que colgaria la part superior d'aquest passadís. Només es van poder excavar 0,40 m. per qüestions de seguretat, des de la cota 11,29 msnm fins la cota 10,89 msnm, tot i que continuava baixant, així com el mur UE 127=128 i la volta per la banda est. Aquest nivell era de color gris – verdós, molt orgànic, amb carbons i poc material ceràmic (comuna vidrada, blanca i blava catalana i ceràmica d'Alcora). Cronològicament, la trinxera UE 131 del mur UE 127=128 tallaria l'anivellació general UE 117, per tant seria del s. XVII o posterior i estaria en ús fins a finals del s. XVIII – inicis s. XIX per la ceràmica d'Alcora. Per últim, comentar que no està clara la funció d'aquest possible passadís subterrani: es podria tractar d'una galeria per connectar les ales de la Casa de la Misericòrdia de manera subterrània, d'un "fresquera" per mantenir frescos els aliments, etc.

Vista de la volta UE 141 del passadís subterrani així com el seu rebliment UE 142.

Vista del tub UE 115 i del mur UE 114 que el recobreix.

- Fase 3. Època Contemporània.

En aquesta última fase, situem un conjunt de restes d'escàs interès arqueològic, localitzades tant a la Rasa 100 com a la Rasa 200. Tot i que en la seva majoria és complicat assignar-les una funcionalitat concreta, tindrien a veure amb alguna reforma puntual del pati o amb la introducció d'algun servei.

La primera resta de la que caldria parlar seria la fonamentació UE 133, documentada en un altre dels ramals de la Rasa 100 no afectat pel col·lector UE 103. Es tractava d'una estructura que corria paral·lela a la façana nord del pati, separada d'aquesta per 2,30 m. Construïda amb pedra irregular, mat. constructiu i morter blanc, seguia l'orientació sud-oest - nord-est. En alguns punt podria aprofitar el mur nord de la claveguera UE 134. Depassava clarament els límits de la rasa, per lo que la seva documentació és parcial: 9,10 m. de longitud, 0,25 m. d'amplada i 0,38 m. d'alçada, des de la cota 11,46 msnm. Farcia la seva trinxera constructiva UE 136. Desconeixem el tipus de construcció que formaria a l'interior del pati. Cronològicament, al estar construïda a sobre de la claveguera UE 134, un cop aquesta va quedar inutilitzada, li atorgaria una data *postquem* a partir de finals del s. XVIII – inicis s. XIX.

A la Rasa 200, al seu inici, es van localitzar dues estructures, de les quals és difícil també veure quina era la seva funcionalitat concreta. Es tractava d'un possible mur de maons i ciment (UE 202) i d'una fonamentació de pedra i ciment (UE 203), construïda a sobre del mur de maons. Les dues seguien clarament les mateixes orientacions que la façana sud del pati. De la UE 202 s'ha documentat una longitud de 2,64 m. de longitud, 0,18 m. d'amplada i 0,39 m. d'alçada, des de la cota 11,59 msnm. I de la UE 203 una longitud d'1,70 m. de longitud, 0,30 m. d'amplada i 0,13 m. d'alçada, des de la cota 11,73 msnm. Pels materials constructius, aquestes estructures s'haurien de situar al s. XX.

Vista de la fonamentació UE 133

Vista de la fonamentació UE 203 i del mur de maons i ciment UE 202

Totes aquestes restes estaven cobertes per una anivellació del segle XX (UE 112=205=302), localitzada de manera general a tot el pati, amb una potència d'uns 0,25 m. A sobre seu, el paviment del pati (UE 101=201=203), de sorra compacte a la part central i de llambordes a tot el perímetre. Finalment, s'hauria de citar el col·lector de formigó UE 103 i la seva trinxera UE 102, col·locat durant la segona meitat del s. XX per l'evacuació dels residus de la Casa de la Misericòrdia cap al carrer d'Elisabets.

6. CONCLUSIONS

La intervenció arqueològica portada a terme al carrer d'Elisabets 8-10X (Casa de la Misericòrdia, Pati dels Tarongers) ha donat resultats positius en quant la documentació de restes arqueològiques. Els treballs han consistit en el seguiment dels rebaixos per la realització de tres rases per la introducció de diferents serveis. De manera general, els treballs arqueològics s'han cenyit a l'espai delimitat pel projecte d'obra, tot i que en la majoria dels casos les restes depassaven l'espai intervingut. En total s'ha intervingut en una àrea de 150 m².

De les tres rases realitzades, destacava la Rasa 100, de 73,5 m. de llargada, entre els 0,6 m. i els 1, m. d'amplada i entre 0,6 i 1,15 m. de profunditat. Es tractava de la rasa per la renovació d'un col·lector antic de formigó per un de PVC. La planta d'aquesta rasa era irregular, s'estenia per la part central del pati, amb diverses ramificacions. La majoria d'aquesta rasa anava a buscar l'antic col·lector, motiu pel qual aquest terreny ja havia sigut rebaixat, per tant, les restes localitzades es van trobar escapçades als perfils de la rasa. Tot i això, algun dels ramals projectats es realitzaven sobre terreny no afectat per l'antic col·lector i, per tant, l'estratigrafia apareixia més o menys intacta. Les altres dues rases eren de menor entitat. La Rasa 200, per la introducció d'un servei de llum, corria paral·lela a la façana sud i est del pati, amb 88 m. de longitud, 0,45 m. d'amplada i 0,40 de profunditat. La tercera, Rasa 300, es va realitzar per introduir un servei de drenatge pels tarongers, vorejant de manera perimetral aquests arbres. Mesurava 150 m. de longitud, 0,35 m. d'amplada i 0,30 de profunditat.

Les restes documentades es poden enquadrar en diversos moments cronològics:

-Època medieval – època moderna: prèviament a la fundació de la Casa de la Misericòrdia a finals del s. XVI en aquest indret, sembla que aquest espai estava ocupat per construcció públiques (Col·legi de Sant Guillem d'Aquitània, Capilla de los Infantes Huérfanos, Casa de los Angeles), cases de particulars i horts (Lacuesta, 1992). Sembla que no seria un espai totalment urbanitzat, encara que els carrers s'aniran obrint entre finals de l'època medieval i l'edat moderna. D'aquest moment previ a la construcció del pati central al 1699 (Lacuesta, 1992, es van localitzar les restes d'un petit mur de pedra seca a la Rasa 100, molt afectat per restes posteriors, amb un paviment de morter associat i una anivellació per la construcció d'aquestes restes. El material associat era escàs (ceràmica vidrada), però a nivell estratigràfic aquestes restes estaven cobertes per l'estrat d'anivellació previ a la configuració del pati. Per aquest motiu es tractaria de l'única estructura identificada als presents treballs anterior a la construcció del pati a finals del s.

XVII. Potser estaria relacionada amb alguna construcció prèvia a la Casa de la Misericòrdia de la que parlàvem abans, tot i que es difícil donar cap dada més degut a la parcialitat de les restes. En alguna intervenció arqueològica en aquesta àrea s'han localitzat estructures prèvies a l'asil, bàsicament de tipus productiu tals com un forn del s. XVI-XVII (Pujals, 2015) o retalls reomplerts amb abundant material ceràmic de rebuig (Segura, 2016).

-Època moderna – Contemporània: a la Casa de los Ángeles, una de les institucions religioses existents al carrer d'Elisabets (on avui se situa l'entrada al pati des d'aquest carrer) des d'inicis d'època moderna, s'instal·larà al 1581 per ordre del Consell de Cent el Asilo de los Pobres, que pocs anys després, al estrenar edifici, s'anomenarà Hospital de Nuestra Señora de la Misericordia (Lacuesta, 1992). Aquest serà l'any fundacional d'aquesta institució assistencial a la nostra ciutat que, en aquests moments inicials, només ocupava part de l'actual ala sud de l'actual pati. Durant el s. XVII va anar creixent, ja que cada vegada eren més nombrosos els necessitats, i anirà ampliant les seves dependències, comprant cases particulars i horts existents en aquest àrea (Lacuesta, 1992). El 1699 ja estava configurat el Pati dels Tarongers tal i com el coneixem avui dia, rodejat per 3 ales al sud, l'oest i els nord que acollien les diverses funcions assistencials així com un convent de monges. El tancament de l'ala est es produirà finalment a finals del s. XVIII (Lacuesta, 1992).

Durant la present intervenció, hem localitzat un gran nombre de restes relacionades amb serveis i altres estructures de poca entitat que formarien part, ara sí, de la Casa de la Misericòrdia. Tot i que és complicat assignar-les una cronologia concreta, degut a l'escàs material i al tipus d'intervenció, es podrien situar de manera genèrica entre la configuració del Pati dels Tarongers a finals del s. XVII (ja que tallaven o cobrien l'anivellació general del pati) i l'època contemporània, ja que moltes es colgarien durant aquest període.

La primera resta que hauríem de citar seria l'anivellació general del pati, localitzada en gran part de la Rasa 100. Es tractava d'un nivell barrejat de sorra, arila i material constructiu, amb una potència d'uns 0,45 m., amb una cronologia genèrica del s. XVII pel material ceràmic.

Majoritàriament, les estructures localitzades s'han de relacionar amb l'antic sistema d'evacuació de residus de la Casa de la Misericòrdia. Estem parlant d'una xarxa de clavegueres on destacava una claveguera central, més o menys paral·lela a la façana nord del pati, separada d'aquesta entre 2 i 4 m. cap a l'interior del pati. Es tractava d'una estructura construïda a partir de dos murs laterals de maçoneria, amb la solera de rajoles i la coberta amb grans blocs rectangulars de pedra de Montjuïc. En total, la longitud documentada sumant els diferents trams on s'ha localitzat, era de 14,5 m., tenia una

alçada de 0,9 m. i una amplada interior de 0,4 m. Corria paral·lela i pocs metres, de la façana nord del pati. Només s'ha pogut excavar el seu interior en un tram de 10 m. on s'ha pogut veure que estaria en ús fins al s. XIX. En aquesta claveguera principal desguassarien diverses clavegueres menors, fetes d'obra, localitzades en alguns casos seccionades als perfils de la rasa, molt mal conservades. En d'altres, s'ha pogut documentar algun petit tram en planta. Estaven construïdes amb maons i morter o amb murs de maçoneria i solera de rajola. Un parell estarien en ús fins a finals del s. XVIII – inicis s. XIX.

Un altre servei documentat, tot i que amb una altra funcionalitat, seria l'existència d'un tub ceràmic vidrat recobert per un mur de maçoneria massís. Aquest tub podria haver conduït aigua neta per ús de l'edifici assistencial. S'ha localitzat totalment escapçat a la Rasa 100, ja que va ser destruït durant la construcció del col·lector de formigó del s. XX.

Puntualment, associat a la claveguera central, s'ha localitzat un paviment de llambordes a la Rasa 100 i 200, molt semblant al paviment perimetral de llambordes existent avui dia, en alguns punts remogut per col·locar serveis contemporanis. Tot i que no es pot assegurar, es podria tractar del paviment originals del pati o d'una reforma posterior. També s'hauria de parlar de les restes d'una fonamentació localitzada al tall de la Rasa 100, totalment escapçada pel col·lector de formigó, que hauria format part d'una construcció indeterminada a l'interior del pati.

Finalment, hauríem de parlar d'un passadís construït a partir de d'un mur de maçoneria (i segurament un altre de paral·lel que no s'ha pogut documentar per qüestions de seguretat), cobert amb una volta de maons verticals i morter. Podria tractar-se d'una galeria subterrània per connectar diverses estances de l'edifici o per conservar aliments a mode de "fresquera". No podem oferir moltes més dades, ja que només es va documentar un tram de 60 cm. de longitud, sense que es pogués detectar l'alçada total per qüestions de seguretat. Sí que es va poder veure com estava totalment reblert per un sediment detrític. En aquest sentit, s'ha de comentar que en una intervenció anterior (Pujals, 2015), també es va localitzar una galeria subterrània, que amb prou feines es va documentar per motius de seguretat també.

La majoria d'aquestes restes es poden relacionar, tant cronològica com funcionalment, amb les documentades en intervencions properes: clavegueres, fossa sèptica, fonamentacions (Ardiaca, 2017); pou, clavegueres i fonamentacions (Alcubierre, 2017); clavegueres, pou, sitja i galeria (Pujals, 2015). La majoria d'aquestes restes se situaven també a l'interior del Pati dels Tarongers.

-Època Contemporània: en aquest període, un cop configurat definitivament l'edifici de la Casa de la Misericòrdia entorn a un pati central, aquest edifici patirà algun remodelació

interna i la reconstrucció de l'ala sud, degut al seu esfondrament al 1845 (Lacuesta, 1992). També assistim a la construcció de l'església a l'ala que dona al carrer Montalegre, d'estil neogòtic. A nivell arqueològic, les restes tenien escàs interès arqueològic: una fonamentació de pedra i morter a la Rasa 100, paral·lela i a tocar de la de l'ala nord, construïda a sobre d'una claveguera secundària del període precedent; una altre fonamentació a la Rasa 200, de pedra i ciment; i un mur de maons ciment. No s'ha pogut esbrinar la seva funcionalitat concreta, però de ben segur estarien relacionades amb aquestes petites remodelacions del període contemporani.

7. BIBLIOGRAFIA

ALCUBIERRE, D. (2016). "Memòria de la intervenció arqueològica al carrer d'Elisabets,8-10.X, Casa de la Misericòrdia -Pati dels Tarongers, de Barcelona. 126/15." En premsa

ARDIACA, J. (2015). "Memòria de la intervenció arqueològica al carrer d'Elisabets,8-10.X, Casa de la Misericòrdia -Pati dels Tarongers, de Barcelona. 004/15." (Inèdit)

CARBONELL, C. (2005). "Intervenció arqueològica a la finca situada al carrer Montalegre, núm. 4.I. Barcelona, Barcelonès".(Inèdit)

CASTILLO, R. (2006). "Intervenció arqueològica al carrer Montalegre, 4x-8/ Carrer Ramalleres, 21-25/ Carrer Tallers, 45 (Noves Facultats de la Universitat de Barcelona). Barcelona, Barcelonès". (Inèdit).

LACUESTA, R. (1992). "La casa Municipal de Misericòrdia de Barcelona. Historia de su evolución arquitectònica". Espacio, Tiempo y Forma: Revista de la Facultad de Geografía e Historia, sèrie VII, 5, UNED, pp. 97-158.

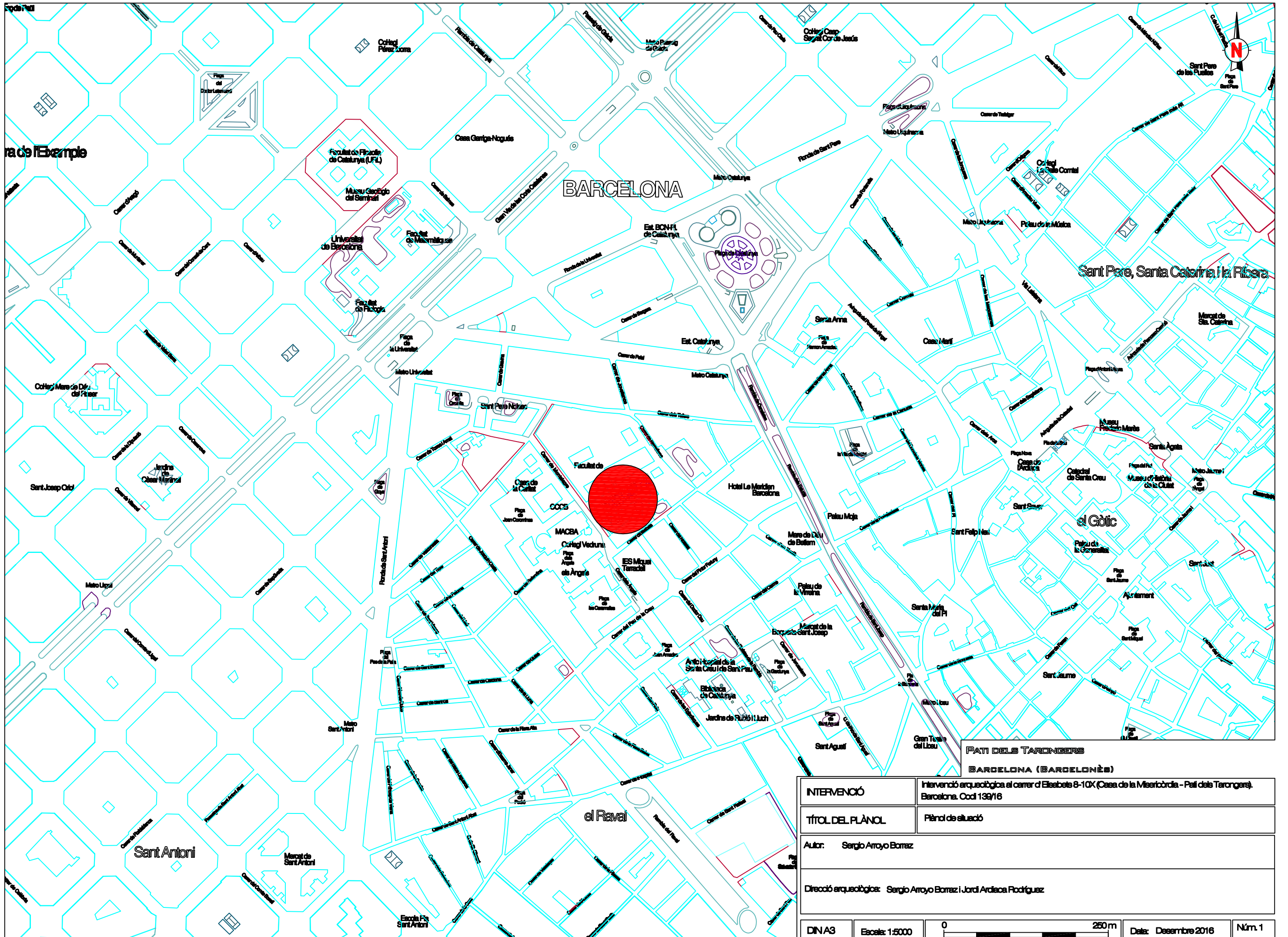
PUJALS, M. (2015). "Casa de misericòrdia". Anuari d'arqueologia i patrimoni de Barcelona 2013, Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona, pp. 42-43.

SEGURA S., 2016. "Carrer de les ramelleres, 2-10. Plaça de Vicenç martorell", Anuari d'arqueologia i patrimoni de Barcelona 2014, Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona, pp. 181-182.

ANNEXOS

Planimetria

- 1.- Plànol de situació. Escala 1:5000
- 2.- Planta general i eixos seccions. Escala 1:250.
- 3.- Planta de detall 1. Escala 1:50
- 4.- Planta de detall 2. Escala 1:50
- 5.- Planta de detall 3. Escala 1:50
- 6.- Planta de detall 4. Escala 1:50
- 7.- Planta de detall 5. Escala 1:50
- 8.- Planta de detall 6. Escala 1:50
- 9.- Seccions generals. Escala 1:20

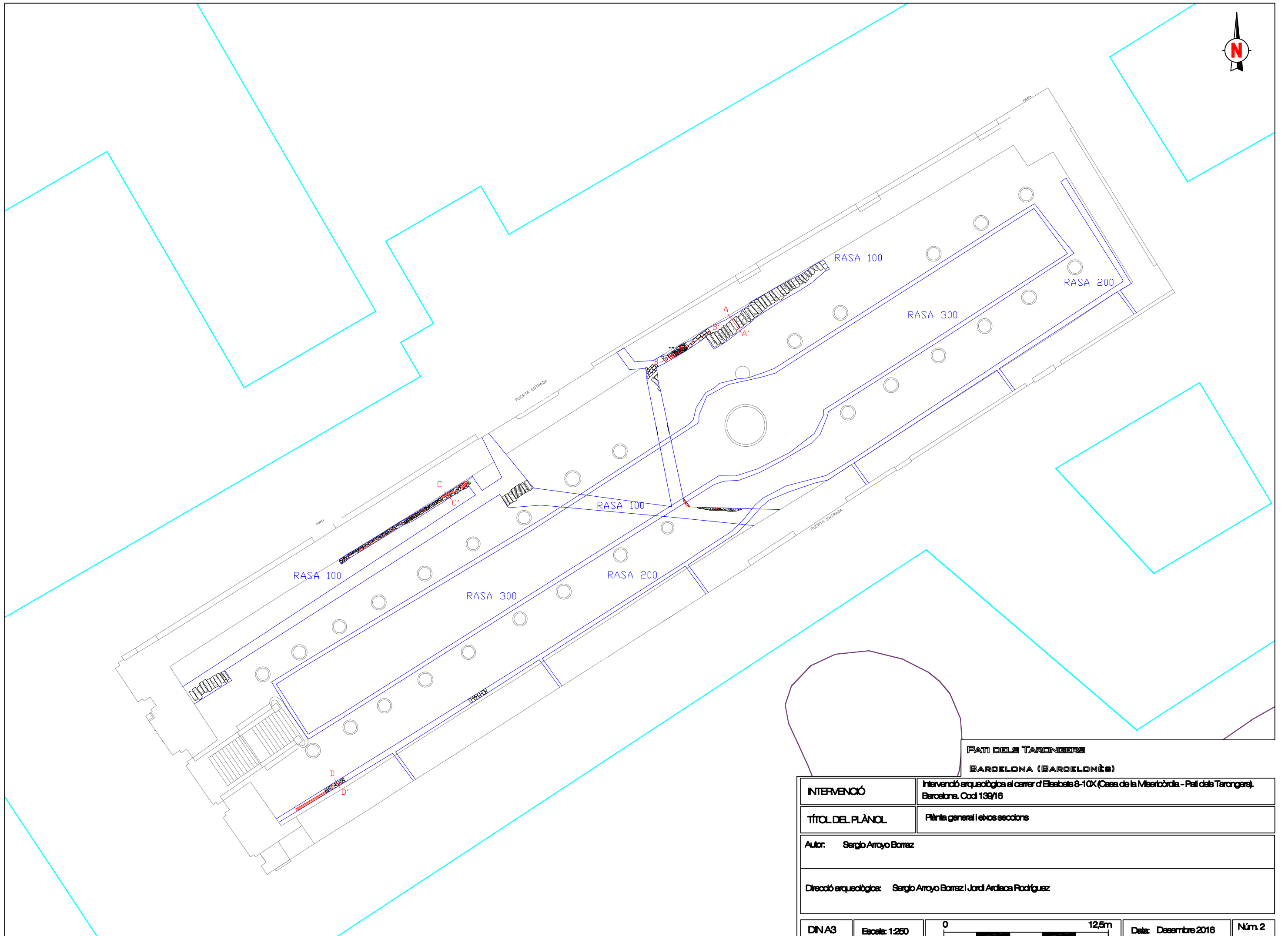
INTERVENCIÓ Intervenció arqueològica al carrer d'Elsabets 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Patí dels Tarongers), Barcelona. Cod 139/16

TÍTOL DEL PLÀNOL Plànol de situació

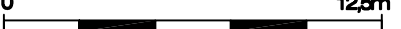
Autor: Sergio Arroyo Borraz

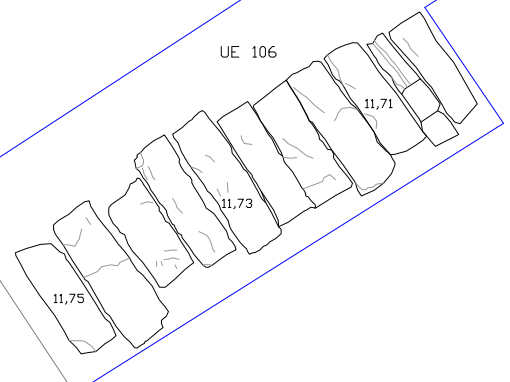
Direcció arqueològica: Sergio Arroyo Borraz i Jordi Ardiaca Rodríguez

DINA3	Escala: 1:5000	0 250m	Data: Desembre 2016	Núm. 1
--------------	-----------------------	---------	----------------------------	---------------

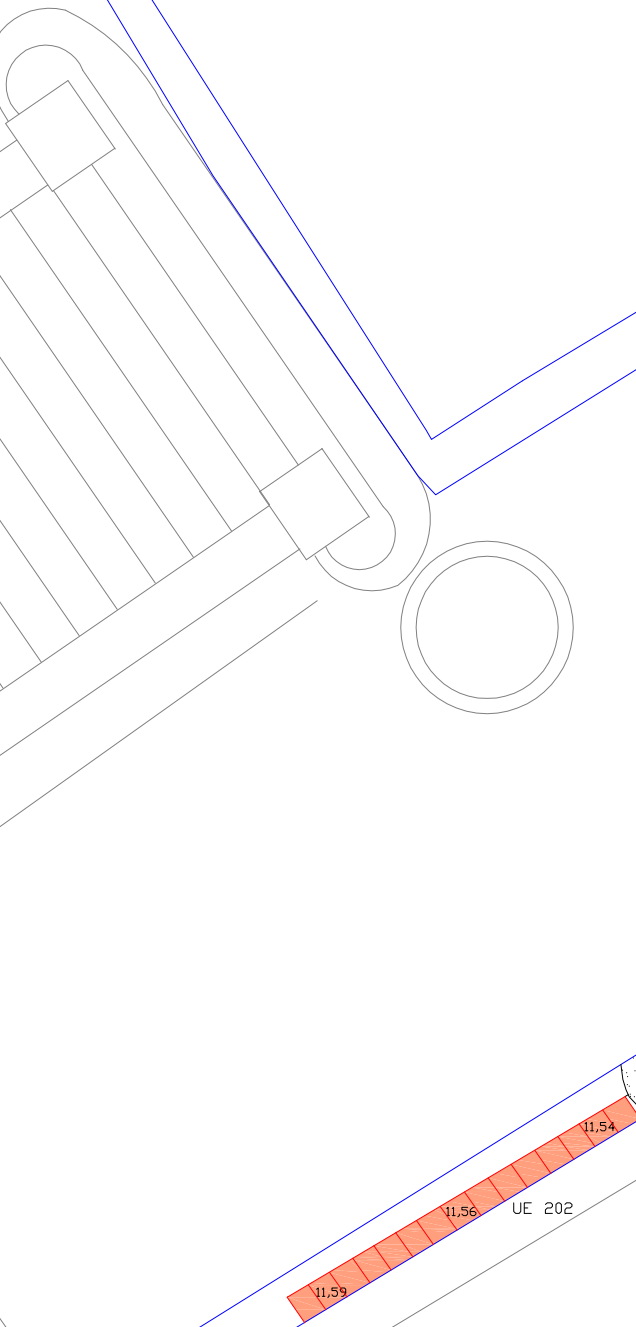
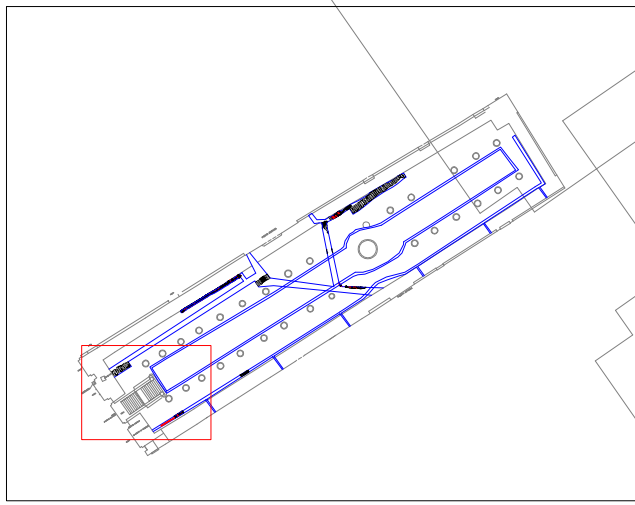
PATI DELS TARONGERS
BARCELONA (BARCELONÈS)

INTERVENCIÓ	Intervenció arqueològica al carrer d'Elisabets 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Pati dels Tarongers), Barcelona. Cod 139/16			
TÍTOL DEL PLÀNOL	Plànol general i eixos seccions			
Autor:	Sergio Arroyo Borraz			
Direcció arqueològica:	Sergio Arroyo Borraz i Jord Ardiaca Rodríguez			
DINA3	Escala: 1:250	0 12,5m	Data: Desembre 2016	Núm. 2

LLEGENDA

Estructures de pedra i morter	
Estructures de maons/rajola i morter	

PATI DELS TARONGERS
BARCELONA (BARCELONÈS)

INTERVENCIÓ	Intervenció arqueològica al carrer d'Elisabets 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Pati dels Tarongers), Barcelona. Cod 139/16
TÍTOL DEL PLÀNOL	Planta de detall 1
Autor:	Sergio Arroyo Borraz
Direcció arqueològica:	Sergio Arroyo Borraz i Jordi Arleaca Rodríguez
DINA3	Escala: 1:50
	Data: Desembre 2016
	Núm. 3

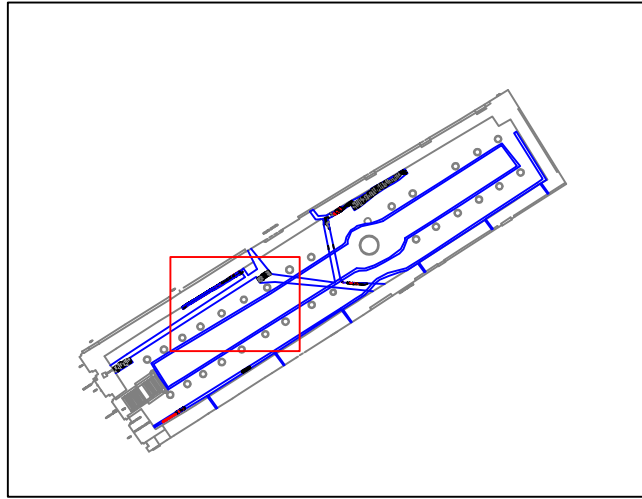

LLEGENDA

Estructures de pedra i morter

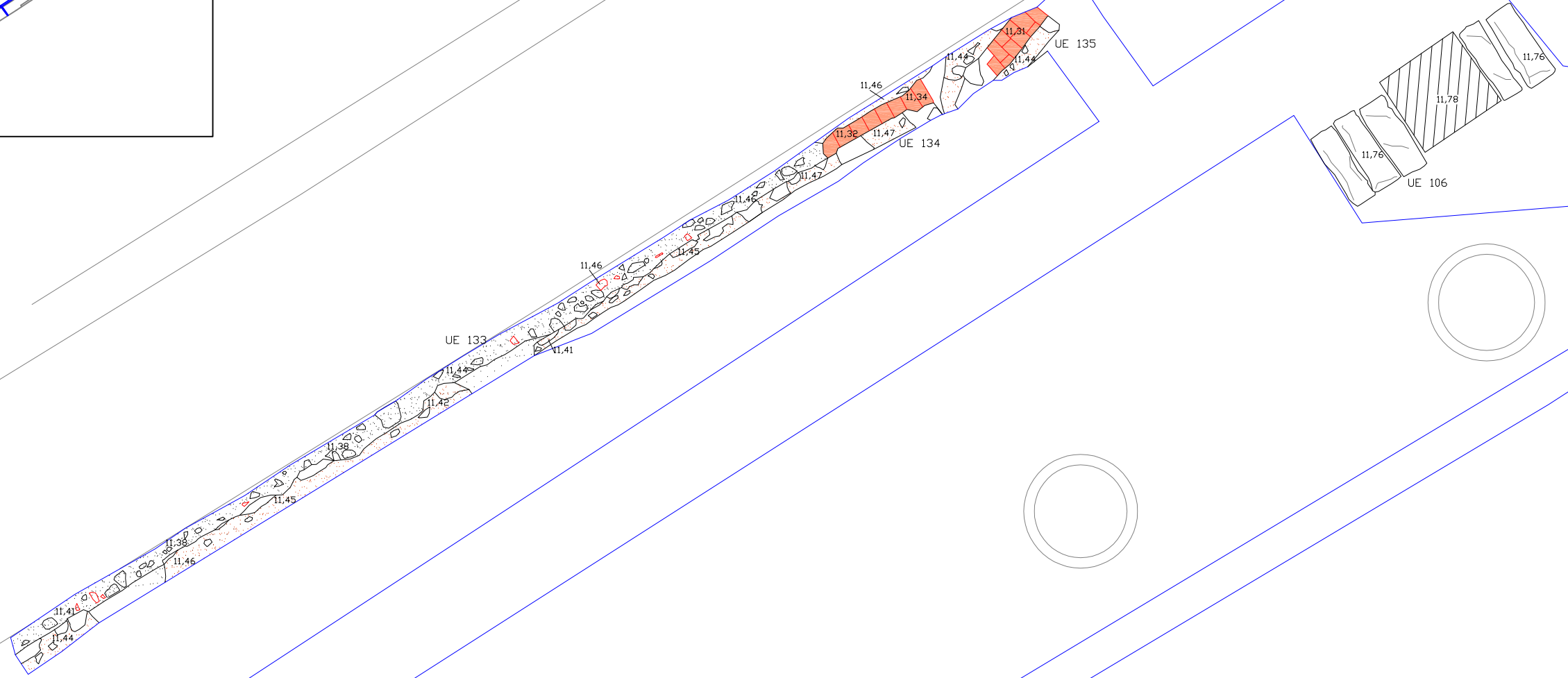

Estructures de maons rajola i morter

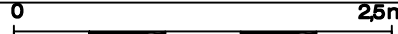

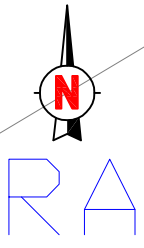
PUERTA

SA 100

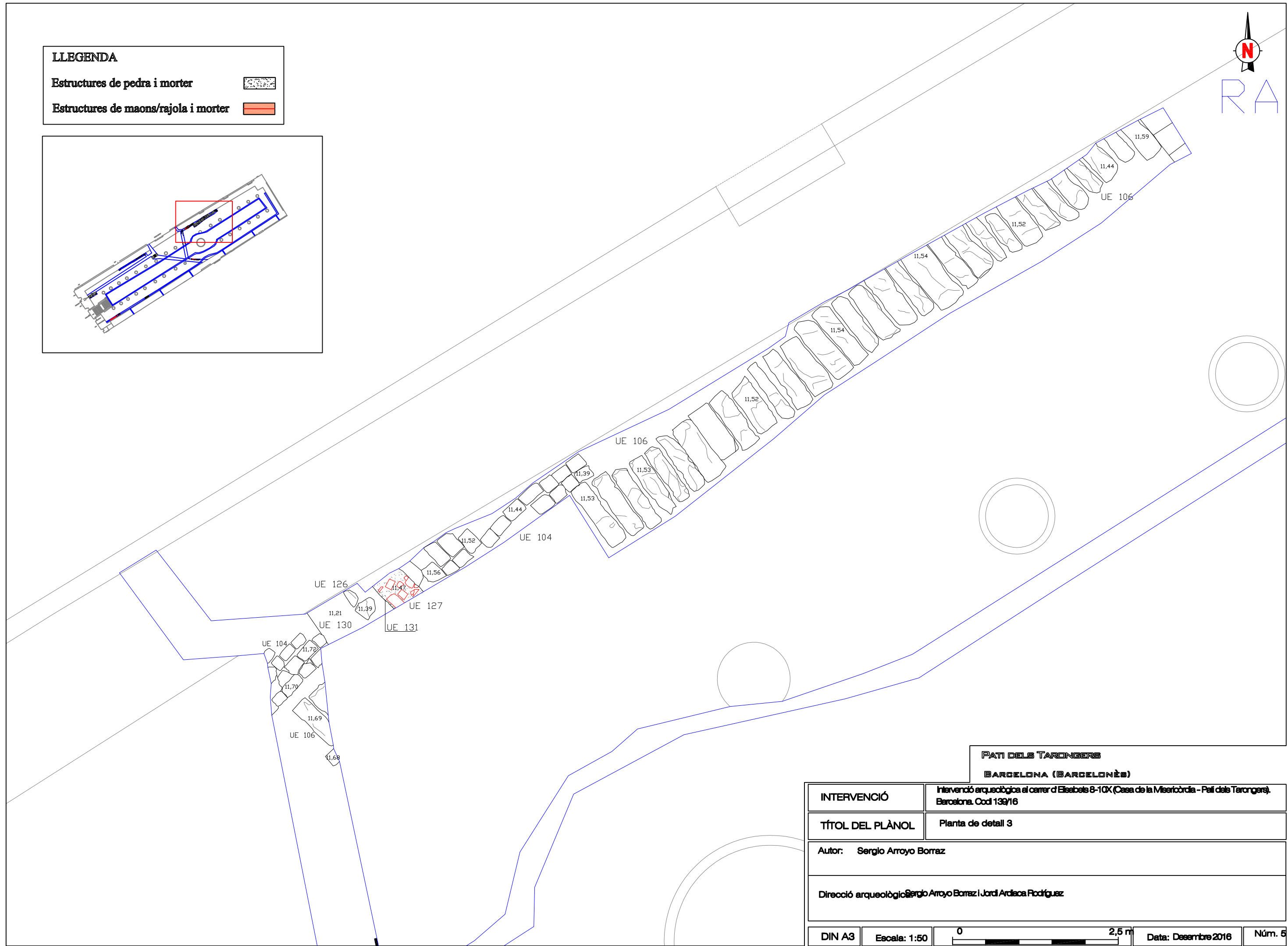
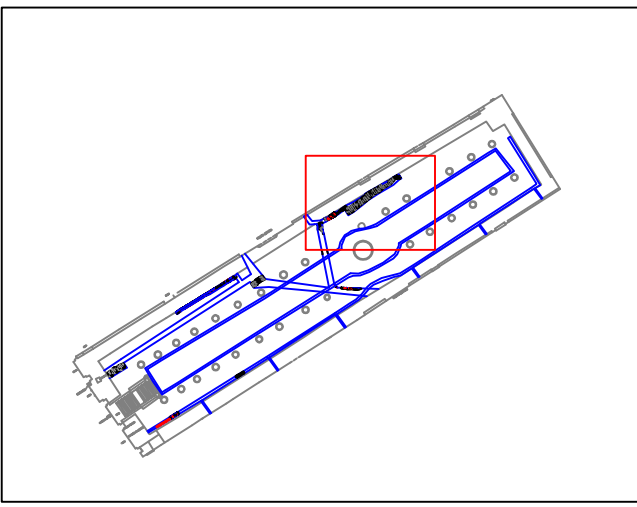
PATI DELS TARONGERS
BARCELONA (BARCELONÈS)

INTERVENCIÓ	Intervenció arqueològica al carrer d'Elisabets 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Pati dels Tarongers), Barcelona. Cod 139/16		
TÍTOL DEL PLÀNOL	Planta de detall 2		
Autor:	Sergio Arroyo Borraz		
Direcció arqueològica:	Sergio Arroyo Borraz i Jordi Ardiaca Rodríguez		
DINA3	Escala: 1:50	0 2,5m	Data: Desembre 2016
			Núm. 4

LLEGENDA

Estructures de pedra i morter	
Estructures de maons/rajola i morter	

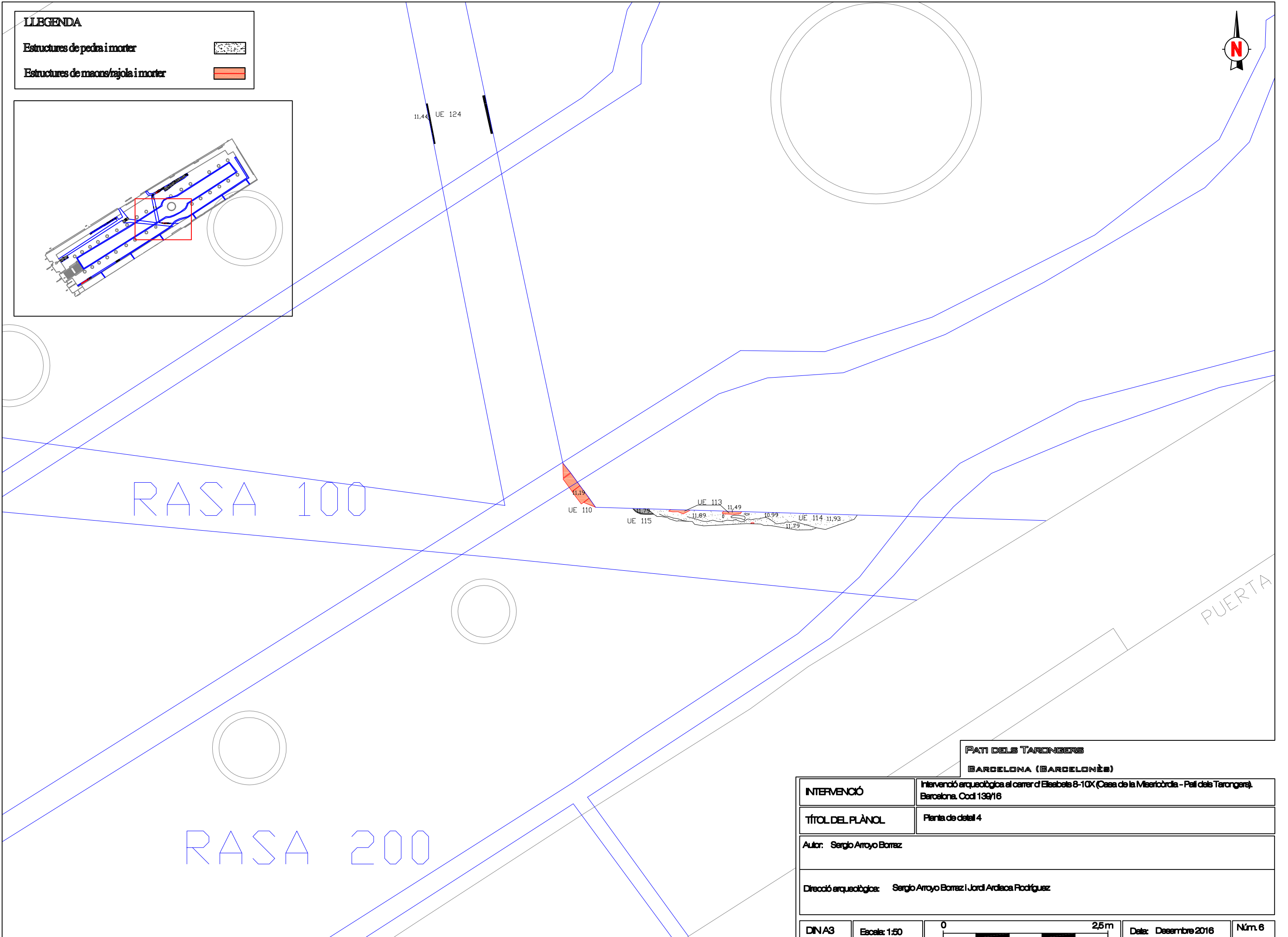
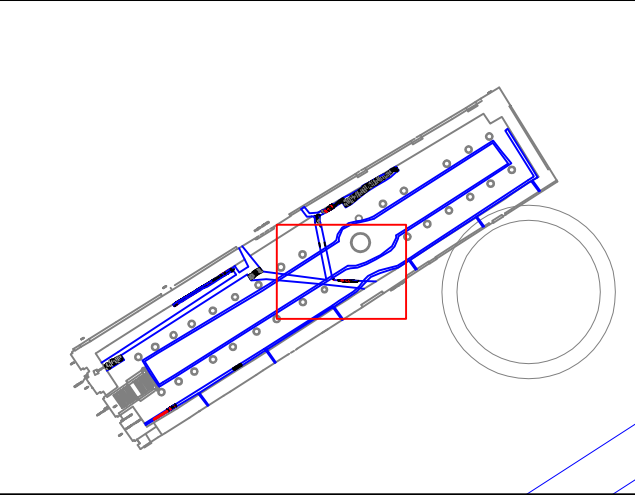

PATI DELS TARONGERS
BARCELONA (BARCELONÈS)

INTERVENCIÓ	Intervenció arqueològica al carrer d'Elisabet 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Pati dels Tarongers), Barcelona. Cod 139/16			
TÍTOL DEL PLÀNOL	Planta de detall 3			
Autor:	Sergio Arroyo Borraz			
Direcció arqueològica:	Sergio Arroyo Borraz i Jordi Ardiaca Rodríguez			
DIN A3	Escala: 1:50		Data: Desembre 2016	Núm. 5

LLEGENDA

Estructures de pedra i morter	
Estructures de maons/rajola i morter	

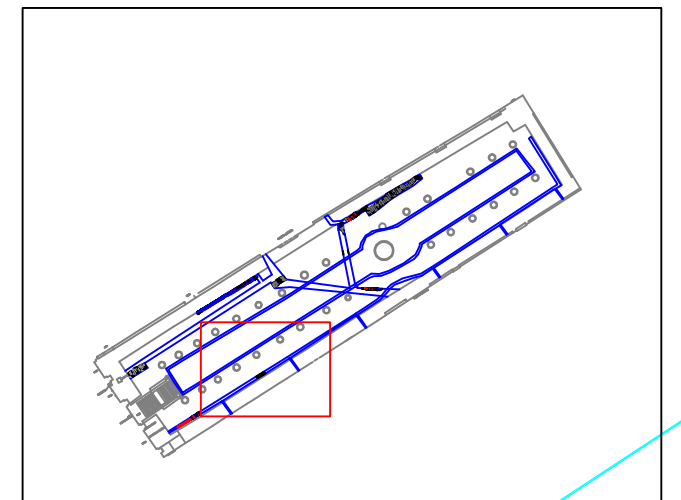
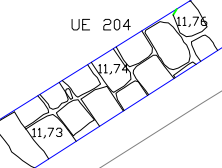
PATI DELS TARONGERS
BARCELONA (BARCELONÈS)

INTERVENCIÓ	Intervenció arqueològica al carrer d'Elisabets 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Pati dels Tarongers), Barcelona. Codi 139/16
TÍTOL DEL PLÀNOL	Planta de detall 4
Autor: Sergio Arroyo Borraz	
Direcció arqueològica: Sergio Arroyo Borraz i Jordi Ardiaca Rodríguez	

UE 204

PATI DELS TARONGERS
BARCELONA (BARCELONÈS)

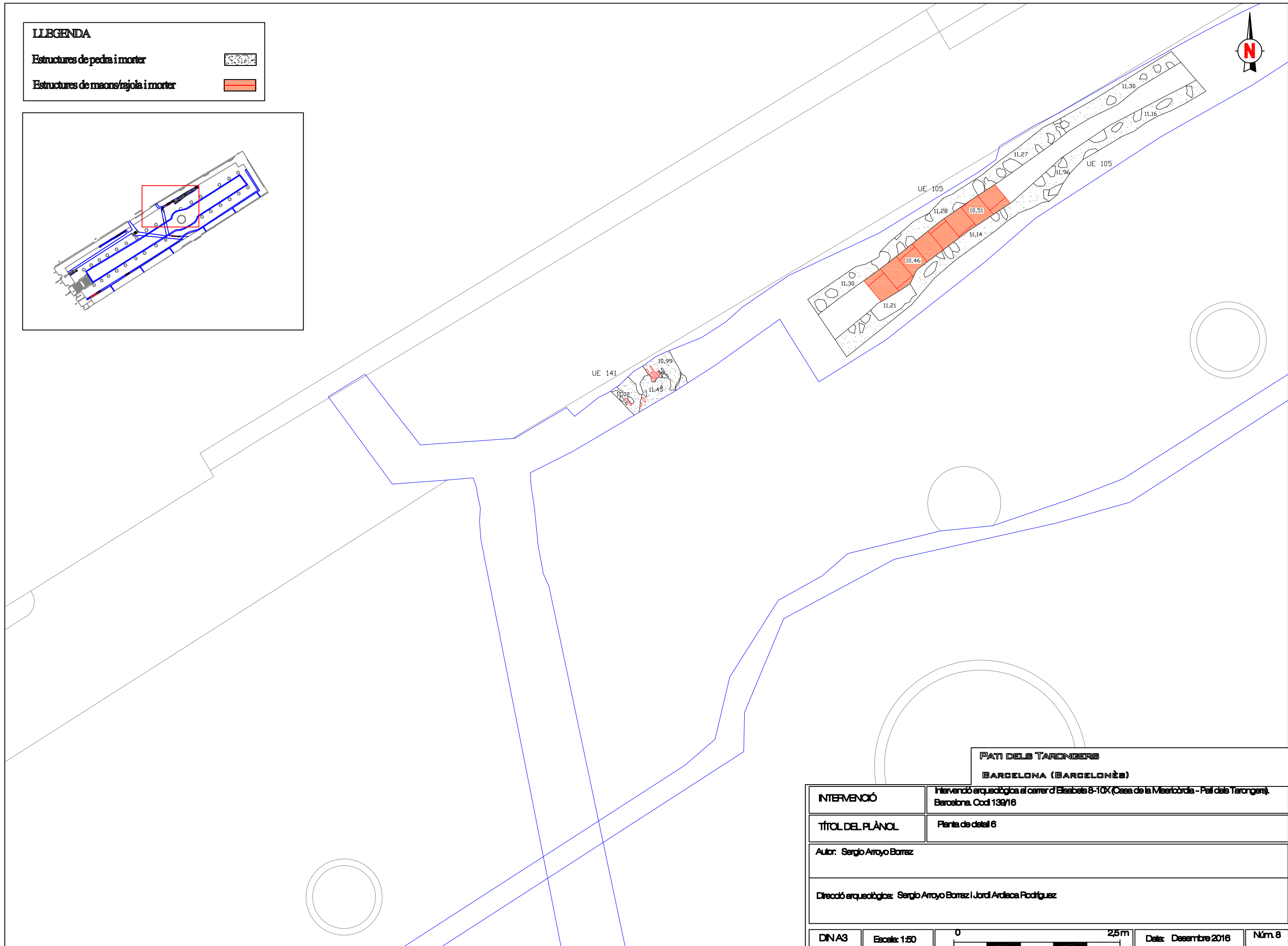
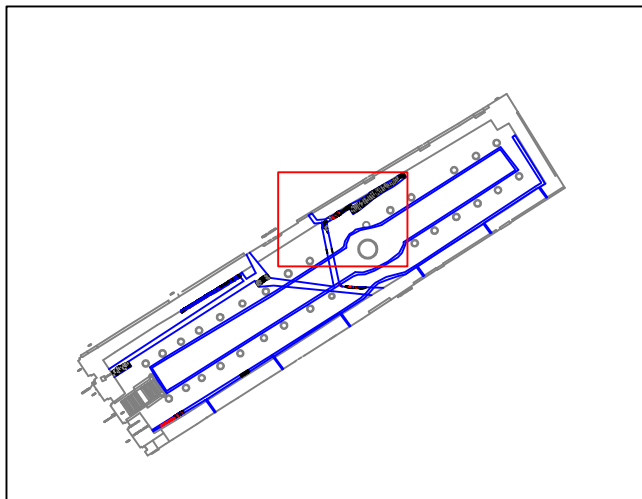
INTERVENCIÓ	Intervenció arqueològica al carrer d'Elisabets 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Pati dels Tarongers), Barcelona. Codí 139/16			
TÍTOL DEL PLÀNOL	Planta de detall 5			
Autor: Sergio Arroyo Borraz				
Direcció arqueològica: Sergio Arroyo Borraz i Jordi Ardiaca Rodríguez				
DINA3	Escala: 1:50	0 25m	Data: Desembre 2016	Núm. 7

LLEGENDA

Estructures de pedra i morter

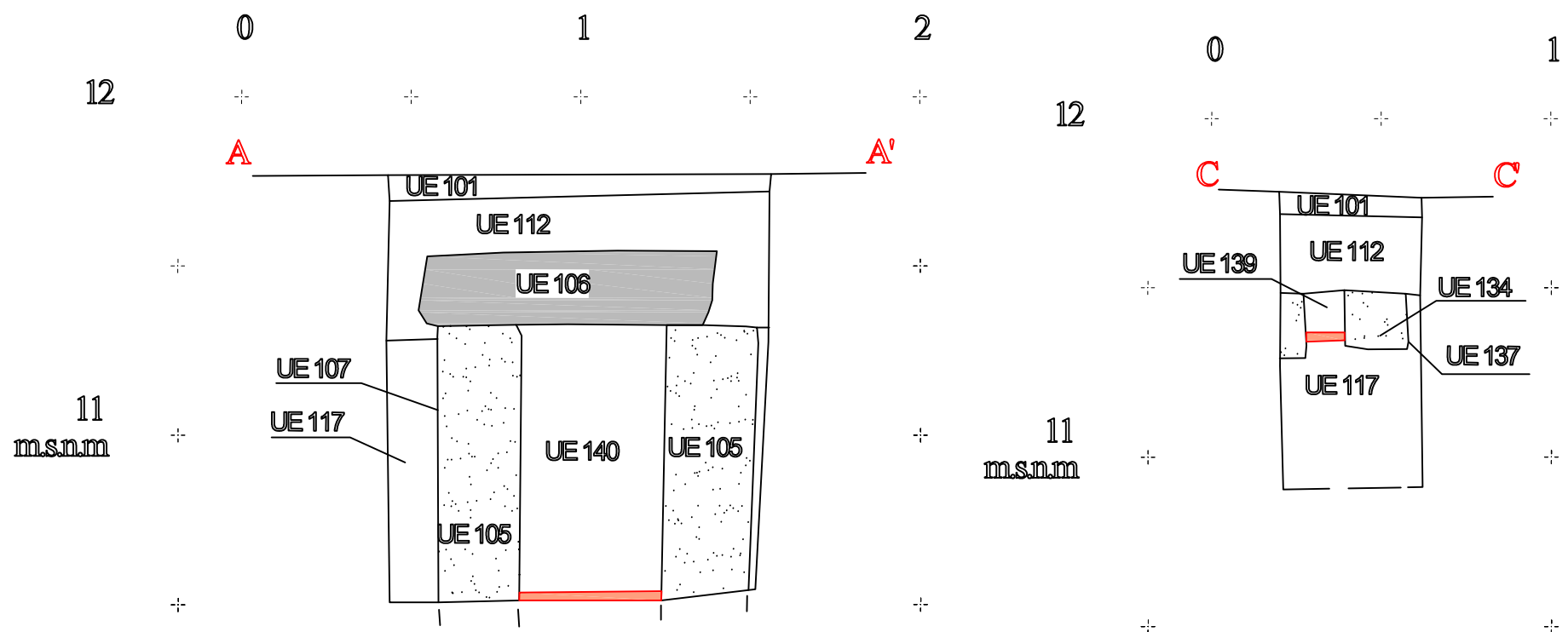
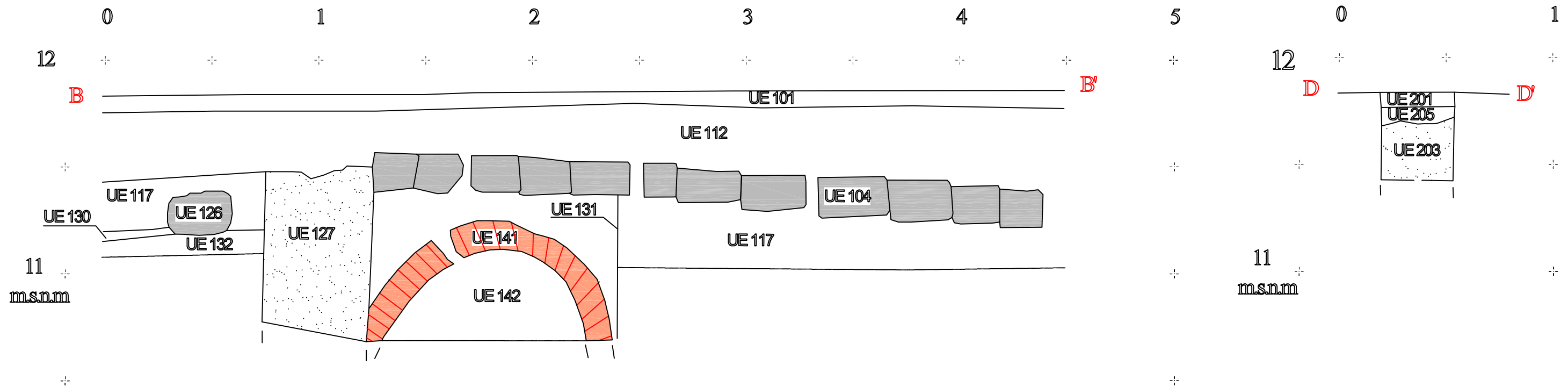

Estructures de maons/tijola i morter

PATI DELS TARONGERS
BARCELONA (BARCELONÈS)

INTERVENCIÓ	Intervenció arqueològica al carrer d'Elisabets 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Pati dels Tarongers), Barcelona. Cod 139/16			
TÍTOL DEL PLÀNOL	Planta de detall 6			
Autor: Sergio Arroyo Borraz				
Direcció arqueològica: Sergio Arroyo Borraz i Jordi Ardiaca Rodríguez				
DINA3	Escala: 1:50	0 25m	Data: Desembre 2016	Núm. 8

LLEGENDA

Estructures de pedra	
Estructures de pedra i morter	
Estructures de maons/rajola i morter	

PATI DELS TARONGERS
BARCELONA (BARCELONÈS)

INTERVENCIÓ	Intervenció arqueològica al carrer d'Elisabet 8-10X (Casa de la Misericòrdia - Pati dels Tarongers), Barcelona. Cod 139/16
TÍTOL DEL PLÀNOL	Seccions generals
Autor: Sergio Arroyo Borraz	
Direcció arqueològica: Sergio Arroyo Borraz i Jordi Arleca Rodríguez	

Fitxes de registre de les unitats estratigràfiques

Definició UE		Textura		Composició		Sector		101	
Estrat		Compacta		Geològica Sorra		100		Foto. Plan.	
		Color Marró		Orgànica		Zona		1	
				Artificial pedres				2	
Relacions Físiques		Igual a 201, 301		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		s. XXI		Estratigràfic			
103, 104, 106, 112, 124				Interpretació		Paviment			
Farceix a		Farcit per		Observacions					
				Paviment actual del Pati dels Tarongers, de sorra compacte a la part central i de llambordes a tot el perímetre.					
Talla a		Tallat per		Afecció		No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐			
				Cotes Sup.		11,79 m.		Cotes Inf. 11,72 m.	
Es recolza en		Se li recolza							
Es lliura		Se li lliura							

Definició UE		Textura		Composició		Sector		102	
Retall				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		23	
				Artificial				24	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació		26	
Cobreix a		Cobert per		s. XX		Estratigràfic		37	
				Interpretació		Trinxera de fonamentació		38	
Farceix a		Farcit per		Observacions					
103				Trinxera constructiva del col·lector UE 103					
Talla a		Tallat per		Afecció		No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐			
104, 105, 106, 110, 112, 113,				Cotes Sup.		11,70 m.		Cotes Inf. 11,00 m.	
Es recolza en		Se li recolza							
Es lliura		Se li lliura							

Definició UE		Textura		Composició		Sector		103	
Estructura				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		4	
				Artificial pedres				16	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació		17	
Cobreix a		Cobert per		s. XX		Arquitectònic/Artí		33	
				Interpretació		Clavaguera			
Farceix a		Farcit per		Observacions					
102				Antic col·lector de formigó del Pati dels Tarongers, la construcció del qual afecta moltes de les restes arqueològiques.					
Talla a		Tallat per		Afecció		No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐			
				Cotes Sup.		11,40 m.		Cotes Inf. 11,00 m.	
Es recolza en		Se li recolza							
Es lliura		Se li lliura							

Definició UE		Textura	Composició		Sector	104
Estructura			Geològica		100	
		Color	Orgànica		Zona	Foto. Plan.
			Artificial	pedres		5
Relacions Físiques		Igual a 204	Datació		Criteri datació	6
Cobreix a	Cobert per		Interpretació	Modern-	Estratigràfic	7
	101, 112		Paviment			8
Farceix a	Farcit per		Observacions			12
			Antic paviment de llambordes de pedra de 0,25 x 0,15 x 0,10 m. del Pati dels Tarongers. Localitzat a tocar de la façana nord, en una petita franja. Podria haver estat en ús fins fa poc. També creiem que s'hauria aixecat i tornat a col·locar en nombroses ocasions per introduir serveis.			40
Talla a	Tallat per		Afecció No ☒ Si ☒ % ☐ Tipus Parcial			41
	102		Cotes Sup. 11,72 m. Cotes Inf. 11,50 m.			46
Es recolza en	Se li recolza					47
117, 127						48
Es lliura	Se li lliura					52
						54

Definició UE		Textura	Composició		Sector	105
Estructura			Geològica		100	
		Color	Orgànica		Zona	Foto. Plan.
			Artificial	pedres, mat. constructiu, morter		13
Relacions Físiques		Igual a	Datació		Criteri datació	14
Cobreix a	Cobert per		Interpretació	Modern-	Estratigràfic	15
			Clavaguera			31
Farceix a	Farcit per		Observacions			32
			Clavaguera principal del Pati dels Tarongers, situada més o menys paral·lela i a tocar de la façana nord del pati. Construïda a partir de dos murs paral·lels i solera de rajola, en un tram de rajola vidrada blanca. Segueix l'orientació sud-nord. S'ha pogut documentar en tres trams, on s'ha desmuntat la seva coberta. El			53
Talla a	Tallat per		Afecció No ☒ Si ☒ % ☐ Tipus Parcial			70
	102		Cotes Sup. 11,47 m. Cotes Inf. 10,57 m.			71
Es recolza en	Se li recolza					72
107	106					73
Es lliura	Se li lliura					74
	140					75
						76
						77

Definició UE		Textura	Composició		Sector	106
Estructura			Geològica		100	
		Color	Orgànica		Zona	Foto. Plan.
			Artificial	pedres		5
Relacions Físiques		Igual a	Datació		Criteri datació	6
Cobreix a	Cobert per		Interpretació	Modern-	Estratigràfic	7
	101, 112		Coberta			8
Farceix a	Farcit per		Observacions			11
			Coberta de la clavaguera principal UE 105, a base m.de grans lloses de pedra rectangulars d'1,15 m. x 0,25 x 0,20 m. S'ha pogut documentar en 4 trams discontinus a la rasa 100. Sembla que aquesta coberta hauria estat aixecada i tornada a col·locar en nombroses ocasions pel manteniment de la clavaguera i pel			18
Talla a	Tallat per		Afecció No ☒ Si ☒ % ☐ Tipus Parcial			19
	102		Cotes Sup. 11,76 m. Cotes Inf. 10,56 m.			20
Es recolza en	Se li recolza					28
107	105					29
Es lliura	Se li lliura					41
						46
						47
						49

Definició UE		Textura		Composició		Sector		107	
Retall				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
				Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Modern		Estratigràfic			
Farceix a		Farcit per		Trinxera de fonamentació					
Talla a		Tallat per		Observacions					
117				Trinxera constructiva de la claveguera UE 105.					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No		Si		%	
Es lliura		Se li lliura		Tipus					
				Cotes Sup.		11,76 m.		Cotes Inf.	
						10,57 m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		110	
Estructura				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		21	
				Artificial		mat. constructiu, morter		22	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Modern-		Estratigràfic			
Farceix a		Farcit per		Clavaguera					
Talla a		Tallat per		Observacions					
111				Restes de claveguera, escapçada en la seva majoria pel col·lector UE 103. Només es conserva part del seu mur i de la seva solera, tot fet amb maons i morter. Orientació: est - oest.					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No		X		Si	
Es lliura		Se li lliura		Tipus		Parcial			
				Cotes Sup.		11,44 m.		Cotes Inf.	
						11,17 m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		111	
Retall				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
				Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Modern-		Estratigràfic			
Farceix a		Farcit per		Trinxera de fonamentació					
Talla a		Tallat per		Observacions					
117				Trinxera constructiva de la claveguera UE 110.					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No		Si		%	
Es lliura		Se li lliura		Tipus					
				Cotes Sup.		11,44 m.		Cotes Inf.	
						11,17 m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		112	
Estrat		Compacta		Geològica Sorra, argila		100		Foto. Plan.	
		Color Marró		Orgànica		Zona		38	
		Artificial		material Constructiu, plàstic					
Relacions Físiques		Igual a 205, 302		Datació		Criteri datació			
Cobreix a 106, 110, 113, 116, 117, 127,		Cobert per 101		s. XX		Material			
Farceix a		Farcit per		Anivellació					
Talla a		Tallat per 102		Observacions					
Es recolza en		Se li recolza		Anivellació general del pati, relacionada amb la construcció del paviment UE 101. Nivell barrejat de sorra, argila, material constructiu, que depen del punt pot tenir més o menys potència.					
Es lliura		Se li lliura		Afecció No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐					
				Cotes Sup. 11,64 m.		Cotes Inf. 11,40 m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		113	
Estructura				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		23	
		Artificial		mat. constructiu, morter				24	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació		26	
Cobreix a		Cobert per 112		Modern-		Estratigràfic			
Farceix a 118		Farcit per		Clavaguera					
Talla a		Tallat per 102		Observacions					
Es recolza en		Se li recolza		Restes de clavaguera, seccionadapel col·lector UE 103. Només es conserva al tall de la Rasa 100 els seus dos murs, la seva coberta i la seva solera, tot fet amb maons i morter. Orientació: sud - nord. Estaria en ús fins el s. XX.					
Es lliura		Se li lliura 116		Afecció No ☒ Si ☒ % ☐ Tipus Parcial					
				Cotes Sup. 11,49 m.		Cotes Inf. 11,17 m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		114	
Estructura				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		23	
		Artificial		mat. constructiu, morter, pedra				24	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació		25	
Cobreix a		Cobert per		Modern-		Estratigràfic		26	
Farceix a 143		Farcit per		Mur				27	
Talla a		Tallat per 102		Observacions					
Es recolza en 115		Se li recolza		Estructura massissa de morter blanc, pedra i material constructiu per recobrir i protegir el tub UE 115. Segueix l'orientació sud - nord. Escapçada totalment pel col·lector UE 103. Només es localitza als talls i al fons de la Rasa 100.					
Es lliura		Se li lliura		Afecció No ☒ Si ☒ % ☐ Tipus Parcial					
				Cotes Sup. 11,99 m.		Cotes Inf. 10,68m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		115	
Estructura				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		23	
				Artificial		ceràmica		24	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació		25	
Cobreix a		Cobert per		Modern-		Estratigràfic		26	
Farceix a		Farcit per		Canalització				27	
143				Observacions					
Talla a		Tallat per		Possible canalització escapçada pel col·lector UE 103. Formada per un tub ceràmic, amb vidrat interior, de 10 cm. de diàmetre, que podria haver servit per conduir aigua neta. Només localitzat al tall de la Rasa 100.					
102				Afecció		No ☒ Si ☒ % ☐ Tipus ☐ Parcial			
Es recolza en		Se li recolza		Cotes Sup.		Cotes Inf.			
114				10,80 m.		10,70 m.			
Es lliura		Se li lliura							

Definició UE		Textura		Composició		Sector		116	
Estrat		Solta		Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		23	
		Negre		Artificial				24	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació		25	
Cobreix a		Cobert per		s. XX		Material		26	
Farceix a		Farcit per		Farciment				27	
Talla a		Tallat per		Observacions					
102				Farciment de la claveguera UE 113. Nivell de sorra i argila negra, amb presència de materials contemporanis (algun plàstic)					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció		No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐			
113				Cotes Sup.		Cotes Inf.			
				11,49 m.		11,19 m.			
Es lliura		Se li lliura							

Definició UE		Textura		Composició		Sector		117	
Estrat		Compacta		Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		38	
		Marró		Artificial				81	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Modern??		Material			
Farceix a		Farcit per		Anivellació					
Talla a		Tallat per		Observacions					
126, 130,		112		Possible anivellació relacionada amb la construcció del Pati dels Tarongers. Nivell localitzat en gran part de la Rasa 100. Nivell barrejat de d'argila, material constructiu i fragments ceràmics.					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció		No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐			
102, 107, 111, 118, 125, 131,				Cotes Sup.		Cotes Inf.			
114				11,47 m.		11,02 m.			
Es lliura		Se li lliura							

Definició UE		Textura		Composició		Sector		118	
Retall				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
				Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Modern-		Estratigràfic			
Farceix a		Farcit per		Trinxera de fonamentació					
Talla a		Tallat per		Observacions					
117		113		Trinxera constructiva de la claveguera UE 113					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No		Tipus			
Es lliura		Se li lliura		Si		%			
				Cotes Sup. 11,49 m.		Cotes Inf. 11,17 m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		124	
Estructura				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		37	
				Artificial		mat. constructiu, morter, pedra		38	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Modern-		Estratigràfic			
Farceix a		Farcit per		Fonamentació					
Talla a		Tallat per		Observacions					
125		101		Fonamentació de pedra irregular, mat. constructiu i morter blanc, seccionada per la construcció del col·lector UE 103. Només s'ha pogut documentar al talls de la rasa 100. Sembla que portaria l'orientació sud-nord. Desconeixem la seva funcionalitat.					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No		Tipus			
Es lliura		Se li lliura		Si		%		Parcial	
				Cotes Sup. 11,44 m.		Cotes Inf. 11,06 m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		125	
Retall				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
				Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Modern-		Estratigràfic			
Farceix a		Farcit per		Trinxera de fonamentació					
Talla a		Tallat per		Observacions					
117		124		Trinxera de la fonamentació UE 124					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No		Tipus			
Es lliura		Se li lliura		Si		%		Parcial	
				Cotes Sup. 11,44 m.		Cotes Inf. 11,06 m.			

Definició UE		Textura	Composició		Sector	126	
Estructura			Geològica		100	Zona	Foto. Plan.
		Color	Orgànica				40
			Artificial	pedres			41
Relacions Físiques		Igual a	Datació		Criteri datació		42
Cobreix a	Cobert per		Interpretació	Medieval-Modern	Estratigràfic		43
	117		Mur				44
Farceix a	Farcit per		Observacions				45
			Possibles restes de mur construït amb dues pedres grans, sense morter, que marcarien la cara oest del mur. La cara est podria haver estat destruïda per la construcció del mur UE 127. Podria formar part d'un construcció de la que no podem dir res, només que seria anterior a la configuració del pati.				
Talla a	Tallat per		Afecció	No ☒ Si ☒ % ☐	Tipus	Parcial	
	131		Cotes Sup.	11,39 m.	Cotes Inf.	11,17 m.	
Es recolza en	Se li recolza						
132	130						
Es lliura	Se li lliura						

Definició UE		Textura	Composició		Sector	127	
Estructura			Geològica		100	Zona	Foto. Plan.
		Color	Orgànica				40
			Artificial	pedres, morter, material constructiu			41
Relacions Físiques		Igual a	Datació		Criteri datació		44
Cobreix a	Cobert per	128	Interpretació	Modern-	Estratigràfic		78
	112		Mur				79
Farceix a	Farcit per		Observacions				80
			Mur oest del del possible passadís subterrani cobert per la UE 141. Mur que segueix la orientació est -oest, construït amb maons, pedra i morter de color de taronja. Podria haver estat recrescut i funcionar també amb el paviment UE 104, formant part d'una construcció desconeguda.				82
Talla a	Tallat per		Afecció	No ☒ Si ☒ % ☐	Tipus	Parcial	83
	131		Cotes Sup.	11,47 m.	Cotes Inf.	10,79 m.	84
Es recolza en	Se li recolza						
141?	104						
Es lliura	Se li lliura						

Definició UE		Textura	Composició		Sector	128	
Estructura			Geològica		100	Zona	Foto. Plan.
		Color	Orgànica				
			Artificial	pedres, morter, material constructiu			
Relacions Físiques		Igual a	Datació		Criteri datació		
Cobreix a	Cobert per	127	Interpretació	Modern-	Estratigràfic		
			Mur				
Farceix a	Farcit per		Observacions				
			Mur igual a 127				
Talla a	Tallat per		Afecció	No ☒ Si ☒ % ☐	Tipus	Parcial	
			Cotes Sup.	11,47 m.	Cotes Inf.	10,79 m.	
Es recolza en	Se li recolza						
Es lliura	Se li lliura						

Definició UE		Textura		Composició		Sector		130	
Estructura				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		42	
				Artificial		morter		43	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Medieval-Modern		Estratigràfic			
		117		Interpretació		Paviment			
Farceix a		Farcit per		Observacions		Paviment de morter de calç, de 2 cm. d'alçada, que funcionaria amb el mur UE 126, format part d'una construcció que desconeixem. Només s'ha pogut localitzar al tall de la Rasa 100.			
Talla a		Tallat per		Afecció No		X		Si X	
Es recolza en		Se li recolza		%				Tipus	
127, 132				Cotes Sup.		11,19 m.		Cotes Inf.	
Es lliura		Se li lliura						11,17 m.	

Definició UE		Textura		Composició		Sector		131	
Retall				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		81	
				Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Modern-		Estratigràfic			
		127, 141		Interpretació		Trinxera de fonamentació			
Farceix a		Farcit per		Observacions		Trinxera del mur UE 127 i del passadís subterrani que forma aquest mur. No es veu clar que talli l'anivellació UE 117.			
Talla a		Tallat per		Afecció No				Si	
117, 126				%				Tipus	
Es recolza en		Se li recolza		Cotes Sup.		11,47 m.		Cotes Inf.	
Es lliura		Se li lliura						10,79 m.	

Definició UE		Textura		Composició		Sector		132	
Estrat		Compacta		Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		42	
		Marró		Artificial		ceràmica			
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Medieval-Modern		Material			
		126, 130		Interpretació		Anivellació			
Farceix a		Farcit per		Observacions		Anivellació relacionada amb el paviment UE 130 i el mur 126. Nivell d'argila marró, amb algun carbó i alguna resta de ceràmic. Només s'ha pogut escavar en una franja de 0,40 x 0,40 m., sense que s'hagi esgotat.			
Talla a		Tallat per		Afecció No				Si	
Es recolza en		Se li recolza		%				Tipus	
Es lliura		Se li lliura		Cotes Sup.		11,17 m.		Cotes Inf.	

Definició UE		Textura		Composició		Sector		133	
Estructura				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		63	
				Artificial		mat. constructiu, morter, pedra		64	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació		66	
Cobreix a		Cobert per		Interpretació		Contemporani		65	
136		112		Fonamentació		Estratigràfic		67	
Farceix a		Farcit per		Observacions					
Talla a		Tallat per		Fonamentació de pedra irregular, mat. constructiu i morter blanc, amb orientació sud-oest - nord-est, paral·lela i a prop de la façana nord del pati. Desconeixem la seva funcionalitat. Depassava els límits de la rasa. Sembla que reaprofitava en alguns punts els mur de la claveguera UE 134.					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció		No ☒ Si ☒ % ☐		Tipus Parcial	
Es lliura		Se li lliura		Cotes Sup.		11,46 m.		Cotes Inf. 11,14 m.	

Definició UE		Textura		Composició		Sector		134	
Estructura				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		59	
				Artificial		mat. constructiu, morter, pedra		61	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació		62	
Cobreix a		Cobert per		Interpretació		Modern-		63	
137		112		Clavaguera		Estratigràfic		64	
Farceix a		Farcit per		Observacions				66	
Talla a		Tallat per		Restes de claveguera, afectada per la fonamentació UE 133 i, tot i que no es veu clar, per la claveguera UE 135, amb la que podria funcionar conjuntament. El seus murs estan construïts amb pedra i morter ataronjat i la seva solera de rajola. No es conserva la seva coberta.				65	
Es recolza en		Se li recolza		Afecció		No ☒ Si ☒ % ☐		Tipus Parcial	
Es lliura		Se li lliura		Cotes Sup.		11,47 m.		Cotes Inf. 11,32 m.	
139		139						67	

Definició UE		Textura		Composició		Sector		135	
Estructura				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		59	
				Artificial		mat. constructiu, morter, pedra		60	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació		61	
Cobreix a		Cobert per		Interpretació		Modern-		64	
138		112		Clavaguera		Estratigràfic		66	
Farceix a		Farcit per		Observacions				67	
Talla a		Tallat per		Restes de claveguera amb orientació sud - nord. El seus murs estan construïts amb pedra i morter ataronjat i la seva solera de rajola. No es conserva la seva coberta. No es veu clara la relació amb la claveguera UE 134. Tallada al seu extrem est per un servei.					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció		No ☒ Si ☒ % ☐		Tipus Parcial	
Es lliura		Se li lliura		Cotes Sup.		11,44 m.		Cotes Inf. 11,29 m.	
139		139							

Definició UE		Textura		Composició		Sector		136	
Retall				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
				Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Interpretació		Contemporani		Estratigràfic	
				Trinxera de fonamentació					
Farceix a		Farcit per		Observacions					
117, 134, 139		133		Trinxera de la fonamentació UE 133.					
Talla a		Tallat per		Afecció		No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐			
				Cotes Sup.		11,46 m.		Cotes Inf. 11,14 m.	
Es recolza en		Se li recolza							
Es lliura		Se li lliura							

Definició UE		Textura		Composició		Sector		137	
Retall				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
				Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Interpretació		Modern-		Estratigràfic	
				Trinxera de fonamentació					
Farceix a		Farcit per		Observacions					
117		134		Trinxera constructiva de la claveguera UE 134					
Talla a		Tallat per		Afecció		No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐			
				Cotes Sup.		11,47 m.		Cotes Inf. 11,32 m.	
Es recolza en		Se li recolza							
Es lliura		Se li lliura							

Definició UE		Textura		Composició		Sector		138	
Retall				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
				Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Interpretació		Modern-		Estratigràfic	
				Trinxera de fonamentació					
Farceix a		Farcit per		Observacions					
117		135		Trinxera constructiva de la claveguera UE 135					
Talla a		Tallat per		Afecció		No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐			
				Cotes Sup.		11,44 m.		Cotes Inf. 11,29 m.	
Es recolza en		Se li recolza							
Es lliura		Se li lliura							

Definició UE		Textura		Composició		Sector		139	
Estrat		Argilosa		Argila		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
		Gris Fosc		Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Interpretació		Contemporani		Material	
		112		Farciment					
Farceix a		Farcit per		Observacions					
Talla a		Tallat per		Farciment de les clavegueres UE 134 i 135. Nivell d'argila gris fosc, força orgànica amb alguna resta ceràmica, que sembla que colmataria a la vegada les dues clavegueres.					
Es recolza en		Se li recolza		136					
Es lliura		Se li lliura		Afecció No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐					
134, 135				Cotes Sup. 11,47 m.		Cotes Inf. 11,34 m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		140	
Estrat		Solta		Sorra,		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
		Beix		Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Interpretació		Contemporani		Material	
		102		Farciment				31	
Farceix a		Farcit per		Observacions				32	
Talla a		Tallat per		Farciment de la claveguera UE 105. Nivell de força potència de sorra beix - gris, força solta. Presenta algun fragment ceràmic contemporani.				70	
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐				71	
Es lliura		Se li lliura		Cotes Sup. 11,36 m.		Cotes Inf. 11,48 m.		77	
105									

Definició UE		Textura		Composició		Sector		141	
Estructura						100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
				Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Interpretació		Modern-		Estratigràfic	
		131		Coberta				78	
Farceix a		Farcit per		Observacions				79	
Talla a		Tallat per		Coberta del passadís subterrani, amb el mur lateral UE 127. Volta de mig punt esclafada, feta amb morter i maons col·locats verticalment. No es veu clara la relació amb el mur UE 127. En alguns punt hi ha forats, que podria indicar que hauria cedit pel pes del terreny superior. Continua baixant a l'est sense que				80	
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No ☒ Si ☒ % ☐ Tipus Parcial				81	
Es lliura		Se li lliura		Cotes Sup. 11,45 m.		Cotes Inf. 11,32 m.		82	
142								83	
								84	
								85	
								86	
								87	
								88	
								89	
								97	
								98	

Definició UE		Textura		Composició		Sector		142	
Estrat		Argilosa		Geològica Argila		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica Carbons		Zona		87	
		Gris		Artificial ceràmica				88	
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació		89	
Cobreix a		Cobert per		Interpretació Contemporani		Estratigràfic		97	
Farceix a		Farcit per		Farciment				98	
Talla a		Tallat per		Observacions					
Es recolza en		Se li recolza		Farciment del possible passadís subterrani. Nivell molt orgànic de color gris - verdós, amb carbons i escàs material ceràmic. Suposa el colgament del passadís. Només s'ha pogut excavar 0,6 m. per temes de seguretat, continuava baixant, així com el mur del passadís.					
Es lliura		Se li lliura		Afecció No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐					
141				Cotes Sup. 11,29 m.		Cotes Inf. 10,89 m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		143	
Retall				Geològica		100		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona			
				Artificial					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		Cobert per		Interpretació Modern-		Estratigràfic			
Farceix a		Farcit per		Trinxera de fonamentació					
Talla a		Tallat per		Observacions					
117				Trinxera constructiva de la UE 114.					
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐					
Es lliura		Se li lliura		Cotes Sup. 11,99 m.		Cotes Inf. 10,68m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		201	
Estrat		Compacta		Geològica Sorra		200		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		112	
		Marró		Artificial pedres					
Relacions Físiques		Igual a		Datació		Criteri datació			
Cobreix a		101, 301		Interpretació s. XXI		Estratigràfic			
204, 205				Paviment					
Farceix a		Cobert per		Observacions					
Talla a		Farcit per		Paviment actual del Pati dels Tarongers, de sorra compacte a la part central i de llambordes a tot el perímetre.					
Es recolza en		Tallat per		Afecció No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐					
Es lliura		Se li recolza		Cotes Sup. 11,80 m.		Cotes Inf. 11,73 m.			
		Se li lliura							

Definició UE		Textura		Composició		Sector		205	
Estrat		Solta		Sorra		200		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		112	
		Gris		Artificial					
Relacions Físiques		Igual a 112, 302		Datació		Criteri datació			
Cobreix a 202, 203		Cobert per 201		Modern-contemp		Estratigràfic			
Farceix a		Farcit per		Interpretació		Preparació de paviment			
Talla a		Tallat per		Observacions		Preparació del paviment de llambordes UE 204. Sorra solta, sense presència de materials. NCorrespon al final de la rasa 200.			
Es recolza en		Se li recolza 204		Afecció No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐					
Es lliura		Se li lliura		Cotes Sup. 11,59 m.		Cotes Inf.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		301	
Estrat		Compacta		Sorra		300		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		120	
		Marró		Artificial				121	
Relacions Físiques		Igual a 101, 201		Datació		Criteri datació		122	
Cobreix a 302		Cobert per		s. XXI		Estratigràfic			
Farceix a		Farcit per		Interpretació		Paviment			
Talla a		Tallat per		Observacions		Paviment actual del Pati dels Tarongers, de sorra compacte a la part central i de llambordes a tot el perímetre.			
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐					
Es lliura		Se li lliura		Cotes Sup. 11,81 m.		Cotes Inf. 11,74 m.			

Definició UE		Textura		Composició		Sector		302	
Estrat		Compacta		Sorra, argila		300		Foto. Plan.	
		Color		Orgànica		Zona		120	
		Marró		Artificial				121	
Relacions Físiques		Igual a 112, 205		Datació		Criteri datació		122	
Cobreix a		Cobert per 301		s. XX		Material			
Farceix a		Farcit per		Interpretació		Anivellació			
Talla a		Tallat per		Observacions		Anivellació general del pati, relacionada amb la construcció del paviment UE 301. Nivell barrejat de sorra, argila, material constructiu i materials contemporanis, que depen del punt pot tenir més o menys potència.			
Es recolza en		Se li recolza		Afecció No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐					
Es lliura		Se li lliura		Cotes Sup. 11,74 m.		Cotes Inf.			

Inventari fotogràfic

Num.	Sector	UE	
1		101	Vista general del Pati dels Tarongers abans de l'inici dels treballs. Vista des del sud.
2		101	Vista general del Pati dels Tarongers abans de l'inici dels treballs. Vista des de l'est.
3	100		Treballs de rebaix mecànic de la Rasa 100. Vista des del sud.
4	100	103	Vista de la claveguera de formigó UE 103. Vista des de l'oest.
5	100	104 106	Vista d'un tram del paviment de llambordes UE 104 i de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, amb un servei de formigó contemporani. Vista des del sud.
6	100	104 106	Vista d'un tram del paviment de llambordes UE 104 i de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, amb un servei de formigó contemporani. Vista des del nord.
7	100	104 106	Vista d'un tram del paviment de llambordes UE 104 i de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, amb un servei de formigó contemporani. Vista des de l'est.
8	100	104 106	Vista de la Rasa 100 amb la base del col·lector de formigó UE 103 i al final d'un tram del paviment de llambordes UE 104 i de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, amb un servei de formigó contemporani. Vista des del sud.
9	100		Treballs de rebaix mecànic de la Rasa 100. Vista des del nord.
10	100		Vista d'un dels ramals de la Rasa 100, un cop extret el col·lector de formigó UE 103. Vista des del sud.
11	100	106	Vista del desmuntatge mecànic de la coberta UE 106. Vista des del nord.
12	100	104	Vista del desmuntatge mecànic de la coberta UE 104. Vista des de l'est.
13	100	105	Vista d'un tram de la claveguera UE 105 amb rajoles recents de vidrada blanca, un cop desmuntada la seva coberta UE 106 i excavat el seu farciment UE 140. Vista des de l'est.
14	100	105	Vista d'un tram de la claveguera UE 105 amb rajoles recents de vidrada blanca, un cop desmuntada la seva coberta UE 106 i excavat el seu farciment UE 140. Es pot apreciar un tub de plàstic a l'interior de la claveguera. Vista des del sud.
15	100	105	Vista del desmuntatge mecànic de la claveguera UE 105. Vista des de l'est.
16	100	103	Vista de la claveguera de formigó UE 103. Vista des del sud.
17	100	103	Vista de la claveguera de formigó UE 103 i dels treballs de rebaix de la Rasa 100. Vista des de l'est.
18	100	106	Vista d'un tram de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, al tram més occidental de la Rasa 100. Vista des del sud.

Num.	Sector	UE	
19	100	106	Vista d'un tram de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, al tram més occidental de la Rasa 100. Vista des de l'oest.
20	100	106	Vista d'un tram de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, al tram més occidental de la Rasa 100. Vista des del nord.
21	100	110	Vista de les restes de la claveguera UE 110 al perfil de la Rasa 100. Vista des del sud.
22	100	110	Vista de les restes de la claveguera UE 110 al perfil de la Rasa 100. Vista cenital.
23	100	113 114 115 102	Vista de les restes de la claveguera UE 113 i del tub ceràmic per conduir aigua UE 115, "folrat" per l'estructura UE 114, restes seccionades per la rasa UE 102 del col·lector 103. Vista des del sud.
24	100	113 114 115 102	Vista de les restes de la claveguera UE 113 i del tub ceràmic per conduir aigua UE 115, "folrat" per l'estructura UE 114, restes seccionades per la rasa UE 102 del col·lector 103. Vista des del sud.
25	100	114 115	Vista de detall del tub ceràmic per conduir aigua UE 115, "folrat" per l'estructura UE 114. Vista des del sud.
26	100	113 114 115 102	Vista de les restes de la claveguera UE 113 i del tub ceràmic per conduir aigua UE 115, "folrat" per l'estructura UE 114, restes seccionades per la rasa UE 102 del col·lector 103. Vista des de l'est.
27	100	114 115	Vista de detall del tub ceràmic per conduir aigua UE 115, "folrat" per l'estructura UE 114.
28	100	106	Vista d'un tram de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105 a la part central de la Rasa 100. Al centre es pot apreciar un embornal de formigó, que indicaria que la claveguera funciona encara al s. XX. Vista des del sud.
29	100	106	Vista d'un tram de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105 a la part central de la Rasa 100. Al centre es pot apreciar un embornal de formigó, que indicaria que la claveguera funciona encara al s. XX. Vista des del nord.
30	100		Desmuntatge mecànic del embornal de formigó de la claveguera UE 105. Vista des del nord.
31	100	105 140	Vista de la claveguera UE 105 i del seu farciment UE 140, un cop desmuntat el embornal de formigó. Vista des de l'oest.
32	100	105 140	Detall dels murs de la claveguera UE 105 i del seu farciment UE 140, un cop desmuntat el embornal de formigó. Vista des de l'oest.
33	100	103	Vista del desmuntatge d'un ramal fet d'obra del col·lector 103, en ús fins el seu desmuntatge.
34	100		Col·locació del nou col·lector de pvc a la Rasa 100. Vista des del nord.
35	100		Col·locació del nou col·lector de pvc a la Rasa 100, en un dels seus ramals. Vista des del sud.

Num.	Sector	UE	
36	100		Col·locació del nou col·lector de pvc a la part més occidental de la Rasa 100. Vista des de l'oest.
37	100	102 124	Vista de la fonamentació UE 124 totalment seccionada per la rasa UE 102 del col·lector UE 103. Vista des de l'oest.
38	100	102 124 112 117	Vista de la fonamentació UE 124 totalment seccionada per la rasa UE 102 del col·lector UE 103. Vista de les anivellacions UEs 112 i 117. Vista des de l'oest.
39	100		Treballs de rebaix mecànic de la Rasa 100, en un ramal oriental no afectat pel col·lector UE 103. Vista des de l'oest.
40	100	126 127 104	Vista dels murs UE 126 i 127 i del paviment de llambordes UE 104, al ramal oriental de la Rasa 100 no afectat pel col·lector UE 103. Vista des de l'oest.
41	100	126 127 104 106	Vista dels murs UE 126 i 127, de la coberta UE 106 i del paviment de llambordes UE 104, al ramal oriental de la Rasa 100 no afectat pel col·lector UE 103. Vista des de l'oest.
42	100	126 130 132	Vista del mur UE 126, de les restes del paviment de morter UE 130 i de l'anivellació UE 132. Vista des de l'oest.
43	100	126 130	Vista del mur UE 126 i de les restes del paviment UE 130. Vista cenital.
44	100	126 127	Vista dels murs UE 126 i UE 127. Vista cenital.
45	100	126	Vista del mur UE 127. Vista cenital.
46	100	104 106	Vista del paviment de llambordes UE 104 i de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, al ramal oriental de la Rasa 100 no afectat pel col·lector UE 103. Vista des de l'oest.
47	100	104 106	Vista del paviment de llambordes UE 104 i de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, al ramal oriental de la Rasa 100 no afectat pel col·lector UE 103. Vista des de l'est.
48	100	104	Vista del paviment de llambordes UE 104 un cop ampliat lleugerament el tram de la Rasa 100 per documentar completament les llambordes que s'havien de desmuntar. Vista des del nord.
49	100	106	Vista de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, un cop ampliat lleugerament el tram de la Rasa 100 per documentar completament les pedres que s'havien de desmuntar. Vista des de l'oest.
50	100	106	Vista de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, un cop ampliat lleugerament el tram de la Rasa 100 per documentar completament les pedres que s'havien de desmuntar. Vista des de l'est.
51	100	106	Detall de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105. Vista cenital.
52	100	104 106	Vista del paviment de llambordes UE 104 i de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105, al ramal oriental de la Rasa 100, just abans del seu desmuntatge. Vista des de l'oest.

Num.	Sector	UE	
53	100	105	106
Vista de la claveguera UE 105, seccionada per un embornal de formigó, i de la seva coberta UE 106 al fons. Vista des de l'oest.			
54	100	104	
Vista del desmuntatge mecànic del paviment de llambordes UE 104. Vista des de l'oest.			
55	100	106	
Vista del desmuntatge mecànic de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105. Vista des de l'oest.			
56	100	106	
Vista del desmuntatge mecànic de la coberta UE 106 de la claveguera UE 105. Vista des de l'oest.			
57	100		
Treballs de rebaix mecànic de la Rasa 100, en el ramal occidental no afectat pel col·lector UE 103. Vista des de l'est.			
58	100		
Treballs de rebaix mecànic de la Rasa 100, en el ramal occidental no afectat pel col·lector UE 103. Vista des de l'est.			
59	100	134	135
Vista de les clavegueres UEs 134 i 135, en el ramal occidental no afectat pel col·lector UE 103. Vista des de l'est.			
60	100	135	
Vista de la claveguera UE 135, en el ramal occidental no afectat pel col·lector UE 103. Vista cenital			
61	100	134	135
Vista de les clavegueres UEs 134 i 135, en el ramal occidental no afectat pel col·lector UE 103. Vista des de l'oest.			
62	100	134	
Vista de la claveguera UE 134, en el ramal occidental no afectat pel col·lector UE 103. Vista cenital			
63	100	133	134
Vista de la solera claveguera UE 134 i de com la fonamentació UE 133 es construeix a sobre d'ella, en el ramal occidental no afectat pel col·lector UE 103. Vista des de l'est.			
64	100	133	134 135
Vista del ramal occidental no afectat pel col·lector UE 103, amb la fonamentació UE 133 i les clavegueres UEs 134 i 135. Vista des de l'oest.			
65	100	133	134
Vista de detall de la fonamentació UE 133 i del mur de la claveguera UE 134. Vista des de l'est.			
66	100	133	134 135
Vista del ramal occidental no afectat pel col·lector UE 103, amb la fonamentació UE 133 i les clavegueres UEs 134 i 135. Vista des de l'est.			
67	100	133	134 135
Vista del desmuntatge mecànic de la fonamentació UE 133 i de les clavegueres UEs 134 i 135. Vista des de l'est.			
68	100		
Vista del ramal occidental de la Rasa 100 un cop desmuntades les estructures UEs 133, 134 i 135. Vista des de l'est.			
69	100		
Vista del ramal occidental de la Rasa 100 un cop desmuntades les estructures UEs 133, 134 i 135. Vista des de l'oest.			
70	100	105	140
Vista de la claveguera UE 105, amb el seu farciment UE 140, un cop desmuntada la seva coberta UE 106. Vista des de l'oest.			

Num.	Sector	UE	
71	100	105	140
Vista de la claveguera UE 105, amb el seu farciment UE 140, un cop desmuntada la seva coberta UE 106. Vista des de l'est.			
72	100	105	
Vista de la claveguera UE 105, amb la seva solera, un cop excavat el seu farciment UE 140. Vista des de l'oest.			
73	100	105	
Vista de la claveguera UE 105, amb la seva solera, un cop excavat el seu farciment UE 140. Vista des de l'oest.			
74	100	105	
Vista de la claveguera UE 105, amb la seva solera, un cop excavat el seu farciment UE 140. Vista des de l'est.			
75	100	105	
Vista de la claveguera UE 105, amb la seva solera, un cop excavat el seu farciment UE 140. Vista cenital.			
76	100	105	
Vista d'un dels ramals antics que abocarien les seves aigües a la claveguera UE 105. Vista des del nord.			
77	100	105	140
Vista de la claveguera UE 105, amb la seva solera i el seu farciment UE 140. Vista de l'oest.			
78	100	127	141
Vista de la volta UE 141 i del mur UE 127, que conformen un possible passadís subterrani. Vista des del sud.			
79	100	127	141
Vista de la volta UE 141 i del mur UE 127, que conformen un possible passadís subterrani. Vista des de l'est.			
80	100	127	141
Vista de la volta UE 141 i del mur UE 127, que conformen un possible passadís subterrani. Vista cenital.			
81	100	117	141 131
Vista de la volta UE 141 i del mur UE 127, que conformen un possible passadís subterrani. S'observa com no queda clar si el passadís talla l'anivellació UE 117. Vista des del sud.			
82	100	127	141
Desmuntatge mecànic de part del mur UE 117, per veure millor la volta UE 141. Vista des de l'est.			
83	100	127	141
Vista de la volta UE 141, un cop desmuntat parcialment el mur UE 127. Vista des de l'oest.			
84	100	127	141
Vista de la relació del mur UE 127 i de la volta UE 141, a la part superior. Vista des de l'oest.			
85	100	141	
Vista cenital de la volta UE 141.			
86	100	141	
Desmuntatge mecànic de la volta UE 141 per veure l'interior del passadís subterrani.			
87	100	127	141 142
Vista cenital del passadís subterrani amb el seu farciment UE 142, un cop desmuntada parcialment la volta UE 141.			
88	100	141	142
Vista de la volta UE 141 seccionada i del farciment UE 142.			
89	100	127	141 142
Vista de la relació del mur UE 127 i de la volta UE 141, a la part intermitja. Vista des de l'est.			

Num.	Sector	UE	
90	100	105	Vista general de la claveguera UE 105 al ramal més oriental de la Rasa 100, abans de ser coberta i desmuntada parcialment. Vista des de l'est.
91	100	105	Cobriment amb geotextil de la claveguera UE 105
92	100	105	Cobriment amb geotextil de la claveguera UE 105
93	100	105	Vista general de la claveguera UE 105 al ramal més oriental de la Rasa 100, abans de ser coberta i desmuntada parcialment. Vista des de l'oest.
94	100	105	Cobriment amb terra de la claveguera UE 105
95	100	105	Desmuntatge parcial de la claveguera UE 105.
96	100	105	Cobriment amb geotextil de la claveguera UE 105
97	100	127 141 142	Cobriment amb geotextil de la volta UE 141, del mur UE 127 i del farciment UE 142.
98	100	127 141 142	Cobriment amb terra de la volta UE 141, del mur UE 127 i del farciment UE 142.
99	200		Inici dels treballs de rebaix mecànic de la Rasa 200. Vista des de l'oest.
100	200		Treballs manuals de rebaix d'un dels ramals de la Rasa 200. Vista des de l'oest.
101	200	202 203	Vista del mur de maons UE 202 i de la fonamentació UE 203. Vista des de l'oest.
102	200	202 203	Vista del mur de maons UE 202 i de la fonamentació UE 203. Vista des de l'est.
103	200	202	Vista de detall del mur de maons UE 202. Vista des de l'est.
104	200	203	Vista de detall de la fonamentació UE 203. Vista des de l'oest.
105	200	202	Desmuntatge mecànic del mur de maons UE 202. Vista des de l'oest.
106	200	203	Desmuntatge mecànic de la fonamentació UE 203. Vista des de l'oest.
107	200		Vista del primer tram de la Rasa 200. Vista des de l'oest.
108	200	204	Vista del paviment de llambordes UE 204. Vista des de l'oest.

Num.	Sector	UE
109	200	204
Vista del paviment de llambordes UE 204. Vista des del sud.		
110	200	204
Desmuntatge mecànic del paviment UE 204. Vista des de l'oest.		
111	200	
Vista de la primera meitat de la Rasa 200. Vista des de l'est.		
112	200	201 205
Perfil estratigràfic de la Rasa 200, amb el paviment actual UE 201 i la seva preparació UE 205.		
113	200	
Vista de la primera meitat de la Rasa 200, amb el servei col·locat. Vista des de l'oest.		
114	200	
Treballs de rebaix mecànic de la Rasa 200. Vista des de l'oest.		
115	200	
Treballs de rebaix mecànic de la Rasa 200. Vista des de l'oest.		
116	200	
Tram central de la Rasa 200, amb serveis previs. Vista des de l'est.		
117	200	
Vista de l'últim tram de la Rasa 200. Vista des de l'oest.		
118	200	
Treballs de rebaix mecànic al final de la Rasa 200. Vista des de l'oest.		
119	300	
Plantejament de la Rasa 300 a tocar del tarongers		
120	300	301 302
Vista del primer tram de la Rasa 300. Vista des de l'est.		
121	300	301 302
Vista del segon tram de la Rasa 300, amb el servei col·locat. Vista des de l'est.		
122	300	301 302
Vista de l'últim tram de la Rasa 300, amb el servei col·locat. Vista des de l'oest.		

Inventari de materials

INVENTARI DE MATERIALS

Secció d'Arqueologia-Museu d'Història de la Ciutat

Num. Intervenció: 139-16

Jaciment: CASA MISERICÒRDIA

Districte
Ciutat Vella

Carrer

Parcel·la

Data
2016

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 117

Num. Frag.	Class.	Def.Frag.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
						Int.	Ext.	Int.	Ext.		
1	14003	SF		TO	AO			VI	VI		Vidrat negre
1	14003	SF		TO	AO			VI	VI		Vidrat verd
1	14003	SF		TO	AO			VI	VI		Vidrat interior marró, exterior verd
1	14003	PE	FIN	TO	AO				VI		Vidrat groc i marró
1	14003	VO	GIB	TO	AO			VI			Vidrat marró
1	14003	VO	PAT	TO	AO	PI		VI			Vidrat groc, pintura verd i marró
1	14005	SF		TO	AR	IN					Línies horitzontals i diagonals incises
1	14100	SF		TO	AO			VI	VI		
1	14101	CR	PAT	TO	AO	PI		VI	VI		Possible blanca i blava catalana
1	14103	VO	ESC	TO	AO	PI		VI	VI		
1	14103	OR	ESC	MO	AO	PI		VI	VI		
3	14103	FO	FIN	TO	AO	PI		VI	VI		
1	14103	VO	FIN	TO	AO		PI	VI	VI		
1	14103	PS	PAT	TO	AO	PI		VI	VI		
1	14120	SF		TO	AO	PI		VI	VI	s. XVII	
1	14120	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	s. XVII	
1	14120	CR	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	s. XVII	
1	14200	OR	ESC	MO	AO			VI	VI		Possible reflex metàl·lic
1	14200	VO	ESC	MO	AO	PI	PI	VI	VI		
1	14305	SF		TO	AO	PI	PI	VI	VI		Possible importació italiana
1	14306	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	2º meitat s. XVIII	Possible Can Falló. Intrusió?
1	50032			MO	AO	PI		VI	VI		

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 132

Num. Frag.	Class.	Def.Frag.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
						Int.	Ext.	Int.	Ext.		
1	14003	VO	PAT	TO	AO			VI			Vidrat interior marró. Part del fons amb peu

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 139

Num. Frag.	Class.	Def.Frag.	Tipo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
						Int.	Ext.	Int.	Ext.		
1	14003	SF		TO	AO			VI	VI		
1	14103	OR	ESC	MO	AO	PI		VI	VI		
1	14107	SF		TO	AO	PI		VI	VI	2º meitat s. XVIII-1º	Possible Blanca i blava catalana d'influència francesa. Decoració floral.
1	14305	SF		TO	AO	PI		VI	VI		Possible importació italiana

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 140

Num. Frag.	Class.	Def.Frag.	Típo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
						Int.	Ext.	Int.	Ext.		

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 140

Num. Frag.	Class.	Def.Frag.	Típo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
						Int.	Ext.	Int.	Ext.		

	2	14003	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	Finals s. XVIII-s. XIX	Vidrada marró amb pintura groga. Possible Bisbal-Mataró
	1	14102	SF		TO	AO	PI		VI			Possible Blanca i blaba de Barcelona
	1	14300	PE	COP	MO	AO				VI		Possible peu de copa
	2	14301	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI		Pintada de blau
	1	14301	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	Finals s.	Possible Real Fàbrica d'Alcora. Punes de Berain.
	1	14303	SF		TO	AO	PI	PI	VI	VI		Pintura vermella
	1	14303	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI		Pintura negra. Possible plat
	1	14306	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI		Pintada de blau, groc i verd
	1	50032			MO	AO	PI		VI	VI		

Àrea:

Sector:

Àmbit:

UE: 142

Num. Frag.	Class.	Def.Frag.	Típo.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
						Int.	Ext.	Int.	Ext.		

	2	14002	SF		TO	AO						
	1	14003	SF		TO	AO			VI	VI		Vidrat verd
	1	14003	SF		TO	AO			VI	VI		Vidrat interior marró, exterior verd
	1	14003	CR	FIN	TO	AO			VI			Vidrat verd
	1	14003	VO	PAT	TO	AO			VI	VI		Vidrat verd
	1	14003	VO	PAT	TO	AO			VI			Vidrat marró
	1	14003	CR	PAT	TO	AO			VI			Vidrat marró
	1	14103	SF		TO	AO	PI		VI	VI		
	1	14103	OR	ESC	MO	AO	PI		VI	VI		
	1	14103	FO	ESC	TO	AO	PI		VI	VI		
	1	14103	FO	FIN	TO	AO	PI		VI	VI		
	1	14103	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI		
	1	14301	VO	PAT	TO	AO			VI	VI	Finals s.	Possible Real Fàbrica d'Alcora.